Rok XIV. Warszawa, dnia 5 lipca 1938 r. Nr. 13

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Kazimierz Kohlmann, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:	REDAKCJA I ADMINISTRACJA:	CENY OGŁOSZEŃ
Rocznie . . . . . zł. 28.— Półrocznie . . . . „ 14.— Kwartalnie . . . . „ 7.— Miesięcznie . . . . „ 3.— Cena Nr. pojedyńcz. . „ 1.40	Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła	Strona w tekście: 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1/2 str. 35 zł., 1/4 str. 20 zł.

ZWIĄZEK KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

WESPÓŁ

Z SAMORZĄDOWYM INSTYTUTEM WYDAWNICZYM W WARSZAWIE

OGŁASZA

KONKURS NA HASŁO

DLA KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI

WARUNKI KONKURSU:

1. Konkurs jest otwarty dla wszystkich.
2. Za najtrafniejsze, najbardziej pomysłowe i najlepiej ułożone hasła popularyzujące K. K. O. zostaną przyznane następujące nagrody:

pierwsza nagroda 125 zł
druga „ 75 „
trzecia „ 50 „
czwarta „ 25 „
piąta „ 25 „

ponadto

Komunalna Kasa Oszczędności, która prześle największą ilość haseł z terenu swej działalności, zostanie specjalnie wyróżniona przez Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

3. Prace nagrodzone stają się własnością wszystkich Komunalnych Kas Oszczędności.
4. Każda osoba może zgłosić jedno lub więcej haseł.
5. Hasła konkursowe należy składać w miejscowej K. K. O.
6. **Termin składania haseł w K. K. O. upływa z dniem 1 września 1938 r.**
7. **Termin przesłania ich do Związku K. K. O. upływa z dniem 5 września 1938 r.**
8. Koperta winna zawierać wewnątrz oprócz rozwiązania tematu konkursowego imię i nazwisko autora, jego zawód oraz dokładny adres. Można również podpisać pracę konkursową godłem, nazwisko zaś podać w drugiej kopercie, wkładając ją do koperty pierwszej.
9. Poszczególne koperty, adresowane do miejscowych K. K. O., winny Kasy w podanym terminie przesłać do Związku K.K.O. w Warszawie (Plac Napoleona 7), zaznaczając na kopercie „Konkurs K.K.O.".
10. Rozstrzygnięcia konkursu dokona specjalna komisja Związku K. K. O.
11. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w dwutyg. „Oszczędność".

Kilka uwag o haśle

Hasło — slogan. Rodzaje haseł.

Hasło i slogan są przez jednych fachowców reklamy traktowane jako synonimy, przez innych rozróżniane jako dwa pojęcia prawie pokrywające się, jednak posiadające swoiste, odrębne cechy. Według nich hasło jest zawołaniem o imperatywnym charakterze, więc np. „Pij Sinalco bezalkoholowe", „Pal tutki Morwitan" itp., natomiast slogan wyraża się w formie prostego twierdzenia np. „Odol — najlepszy dla zębów", „Radion sam pierze".

Dla uproszczenia terminologii będziemy się posługiwali określeniem „hasło", dzieląc hasła na dwa zasadnicze rodzaje: na hasła w trybie rozkazującym i hasła — twierdzenia. W obu grupach hasła mogą mieć charakter pozytywny bądź negatywny. Przykładami haseł pozytywnych będą: „W zdrowym ciele — zdrowy duch", „Silne lotnictwo — to silna Polska", „Proletariusze wszystkich krajów łączcie się". Jako przykład hasła negatywnego może posłużyć hasło agitacyjne: „Precz z kapitałem". Niewątpliwie hasło pozytywne działa lepiej na psychikę — „Kochaj rośliny" wywoła bardziej dodatnie reakcje aniżeli: „Nie niszcz roślin". Apel oddziaływa sugestywniej niż zakaz.

Poza tym podziałem haseł, zależnym od ich charakteru i treści, można je podzielić w innej płaszczyźnie, rozróżniając hasła polityczne, przeważnie agitacyjne, rzucane przez grupy osób, partie, hasła firmowe, związane z reklamą towaru czy usługi przedsiębiorstwa handlowego, wreszcie hasła propagujące idee, głoszone przez instytucje lub tworzone dla wielkich kampanii propagandowych, np. propagandy pożyczki narodowej, inwestycyjnej itp.

Znaczenie hasła.

Znaczenie hasła jest bardzo wielkie. Jego zadaniem jest utrwalenie w pamięci ogółu podstawowej zalety reklamowanego artykułu lub najistotniejszej idei instytucji prowadzącej propagandę. Hasło, które ma pozostać w pamięci, rzadko kiedy ulega zmianom. Podobnie, jak znak herbowy jest związany z rodem, tak samo hasło firmy czy instytucji jest połączone stale z pewnym towarem lub ideą i przez ciągłe powtarzanie się w ogłoszeniach prasowych, na plakatach, w rozmaitego rodzaju drukach propagandowych utrwala się w umysłach czytelników. Po pewnym czasie zespala się ono nieodłącznie z towarem czy też firmą lub instytucją i dlatego stanowi np. w Stanach Zjednoczonych A. P. przedmiot ochrony prawnej, podobnie jak znaki ochronne i oryginalne opakowania fabryczne.

Tworzenie haseł.

Samorodnie tworzą się hasła przeważnie w propagandzie politycznej. Często przez przypadek jeden z wielu argumentów wysuwa się na czoło i staje się popularnym hasłem.

W propagandzie gospodarczej hasło tworzy się sztucznie, rzuca się projekt, który zostaje wcielony w życie z różnym zresztą powodzeniem.

Trudno ustalić niewzruszone reguły, które decydują o popularności hasła, o jego przyjęciu przez społeczeństwo czy odrzuceniu. Są jednak pewne normy, które mogą być pomocne przy sztucznym tworzeniu hasła. Przytoczymy kilka tych wskazań.

Przede wszystkim hasło winno być krótkie. Im krótsze — tym lepsze. Krótkie hasła zamieszczone w tekstach propagandowych zwracają większą uwagę, łatwiej wpadają w oko. Krótkie hasła pozostają w pamięci dłużej niż hasła złożone z większej ilości wyrazów. Najbardziej wskazane przy tworzeniu hasła są dwa, trzy wyrazy.

Nie tylko ilość wyrazów, ale i liter odgrywa rolę. Weźmy np. Hasło „Cukier krzepi" — dwa słowa, w każdym po sześć liter. Zrównoważony układ, wyrazy jednakowej długości są podstawą w formowaniu wzorowego hasła. Hasła dwuwiersze, często rymowane, jako dłuższe są trudniejsze do zapamiętania. Hasło nie może być zbyt ogólne — bo wtedy nic nie mówi. Zwłaszcza wszelkie „najlepsze", „największe", „najtańsze" i inne tego rodzaju superlatywy nie wywołują dobrego wrażenia; uchodzą czasem w reklamie handlowej w zastosowaniu do jakiegoś towaru.

Pożądane jest, aby hasło było oryginalne, różniło się od haseł firm czy instytucji konkurencyjnych.

Co powinno stanowić treść hasła? Najczęściej stanowi ją wymienienie w paru słowach korzyści, którą dana instytucja zapewnia, albo towar daje np. „Omega — zegarek na całe życie". Często w haśle jest podany jakiś ważny szczegół dotyczący jakości, sposobu produkcji, sprzedaży towaru, jak w podanych wyżej hasłach — „Radion sam pierze", „Cukier krzepi". Bardzo szczęśliwie jest pomyślane hasło P. K. O. — „Pewność — zaufanie". Tutaj moment korzyści dla klientów - pewności wkładów jest połączony z podstawą gromadzenia wkładów — zaufaniem społeczeństwa. Hasło pozytywne, o dużej mocy sugestywnej, wzorowo zbudowane — dwa wyrazy, prawie o jednakowej ilości liter, używane przez P. K. O. stale i wszędzie, tak się wbiło w pamięć ogółu, że słowa „pewność — zaufanie" wywołują jako naturalne następstwo myślowe — momentalne skojarzenie z P. K. O.

Ustalenie zasadniczego argumentu, zasadniczej treści hasła jest bardzo ważne. Treść nie przemyślana może prowadzić do wręcz fałszywych wniosków. np. „Na polskie drogi — polski rower" może nasunąć refleksje: „Złe drogi — zły rower". Czyż nie bardziej skuteczne będzie takie hasło: „Na złe drogi — mocny rower". Trzeba przy tym pamiętać, że treść hasła musi być jasna, nie może wymagać dłuższego procesu myślowego. Tylko wtedy łatwo jest zrozumiane i równie łatwo wbija się w pamięć. Hasło nie może zawierać balastu argumentów i dowodzeń, nie może posługiwać się przenośniami, nad którymi dopiero trzeba się zastanawiać, żeby zrozumieć, co oznaczają.

Reasumując — hasło, które może liczyć na do-

bre przyjęcie, na powodzenie musi być krótkie, zwarte w układzie, zasadnicze i jasne co do treści.

Opierając się na psychologicznych przesłankach fachowcy reklamy doszli do wniosku, że posługiwanie się kategorycznym imperatywem „Zrób to — czy tamto" — da zastąpić się z lepszym skutkiem przez hasło w formie prostego twierdzenia. Im prostsze jest twierdzenie, im mniej stara się czegoś dowodzić, tym bardziej autorytatywne jest jego działanie. Pamiętajmy, że masy zawsze są skłonne przyjmować na wiarę twierdzenia, zwłaszcza podane w sposób mocny, sugestywny, nie nasuwający wątpliwości, nie ulegający krytyce.

Hasło mądre, zharmonizowane z celem i właściwie stosowane — torując drogę propagandzie instytucji czy reklamie przedsiębiorstwa, jest jednym z poważnych czynników decydujących o powodzeniu i skuteczności prowadzonej kampanii propagandowej.

Zet.

K. K. O. a propaganda za pośrednictwem szkolnych kas oszczędności

Pojęcie oszczędności, która jest źródłem dobrobytu narodu, łączy się ściśle z młodzieżą jako przyszłością każdego narodu.

Dotychczas nad przyszłością ową czuwali rodzice i szkoła — dzisiaj zaszczytne to zadanie przypadło częściowo w udziale również instytucjom oszczędnościowym, które nie tylko informują ogół społeczeństwa o swej działalności, lecz i wychowują młodych umiejących żyć z ołówkiem w ręku obywateli.

Dowodem słów powyższych są zakładane przez kasy oszczędności S. K. O. w szkołach oraz Z. K. O. w związkach i stowarzyszeniach młodzieżowych.

Aby jednak kasy te osiągnęły w pełni swoje cele, należy osoby powołane do ich organizowania dokładnie przygotować i wykształcić. Nikt nie ma szerszego pola do działania i wykazania swych zdolności pedagogicznych oraz znajomości psychiki młodzieży, jak kierownik propagandy szkolnej.

Na ogół młodzież jest materiałem łatwo zapalnym, przyjmuje szybko rzucone hasła. Byleby tylko mówca umiał poruszyć w pogadance swej zagadnienia ją interesujące, związane ze sprawami codziennego życia, wysunął kilka konkretnych, łatwo osiągalnych celów, a niewątpliwie zdobędzie decyzję młodego audytorium. Są to jednak tylko fajerwerki, które trzeba rozdmuchać w trwały ogień.

I tu właśnie zmobilizować należy całą swoją spostrzegawczość i znajomość duszy dziecka, którym przyjdzie kierować i uczyć, poczynając od rzeczy bardziej dostępnych, łatwych, jak drobne korzyści wypływające z oszczędności, a kończąc na zagadnieniach szerszych. Praca cała polegać będzie na wpojeniu zrozumienia idei oszczędności, przyzwyczajeniu do idei tej młodzieży. Jak się wszyscy orientujemy, jest to praca rozłożona na dłuższą metę, wymagająca wiele nakładu czasu, wysiłków i kosztów. Podobna do pracy siewcy, który siejąc dziś — nie wie, co jutro zbierze.

Zadaniem każdego propagatora idei oszczędności w szkole jest:

1-o zainteresować młodzież;

I-o zdobyć jej zaufanie;

III-o przyzwyczaić ją do nowych pojęć i utrwalić pojęcia te możliwie na całe życie.

Zainteresować może przede wszystkim „żywe słowo" wypowiedziane przez kogoś, kto nie przebywa stale w szkole i nie spowszedniał jeszcze przez codzienne obcowanie z młodzieżą. Przemówienie każde, nawet najkrótsze, przedstawiciela instytucji oszczędnościowej pozostawia niezatarte wrażenie, jest ewenementem dnia. Poza żywym słowem i wizytacjami S. K. O., instytucja musi przypominać się swym nowo zadeklarowanym klientom dostarczając im na początku roku materiał propagandowy w postaci pomocy naukowych z hasłami oszczędnościowymi. W pierwszych dniach września, gdy młodzież zabiera się dopiero do nauki, każde miejsce w szkole musi mówić o S. K. O., o Kasie Komunalnej, przypominać o walce z marnotrawstwem i zachęcać do oszczędności. W miarę rozwoju procesu oszczędności, dobrze jest wyróżniać tych, którzy pilnie stosują się do rzucanych haseł. Wyróżnienia mogą być w postaci podarunków takich, jak np. książeczki propagandowe i tym podobne rzeczy. Fakt otrzymania nagrody przez jednego z uczniów pobudza do akcji innych, daje nie tylko bodziec do dalszych wysiłków, lecz i wytwarza moment współzawodnictwa, które uczy szlachetnej, otwartej walki i nie koliduje bynajmniej z pojęciem koleżeństwa lub przyjaźni.

Zachęcać do współzawodnictwa należy więc młodzież zawsze. Czy to indywidualnie, czy też zbiorowo. Nic tak nie ineresuje i nie podsyca zapału, jak zbiorowe dążenie do jednego celu.

Nagrody należy jednak przeznaczać zawsze wartościowe, o które warto walczyć. Muszą być one przy tym estetyczne i możliwie atrakcyjne. Lepiej mniej osób wyróżnić, o ile nie posiadamy dużego budżetu na propagandę, a dać coś naprawdę pięknego „laureatom", o czym się będzie długo pamiętało, rozmawiało z kolegami w szkole, rodzicami w domu. Przez młodzież oddziaływamy bowiem na starszych. Zdobywamy w ten sposób zaufanie matek, ojców i wychowawców. W sposób popularny i łatwy mamy sposobność pouczyć tych wszystkich o działalności K. K. O. ,dla których język bankowy jest za trudny, a którzy się wstydzą do tego przyznać i skutkiem tego mało wiedzą o instytucjach takich jak K. K. O.

Ideałem jest, gdy możemy znaleźć taką nagrodę, która by jednocześnie cieszyła starszych i dzieci. W tym wypadku z pomocą przychodzi propagandzie teatrzyk kukiełek.

Znaczenie wychowawczo-propagandowe przedstawień marionetek już dawno oceniły Włochy, Bel-

gia i Niemcy, gdzie odbywają się spektakle tych teatrzyków nie tylko dla dzieci, lecz i dla dorosłych. Przedstawienia te noszą cechy czegoś fantastycznego i bajecznego, coś co nęci nie tylko młodych, lecz i starych, podobnie jak bajka Andersena przeznaczona dla dzieci od lat 7-miu do 100-tu. Do przekonania najmłodszych trafić może tylko świat bajki, a na jej tle łatwo już będzie „przemycić" idee trudniejsze, jak np. wszystkie hasła oszczędnościowe.

K. K. O. miasta Wilna, która dopiero w roku 1937/38 rozpoczęła intensywną akcję na terenie szkół, wystawiła w okresie „Gwiazdki" najpilniejszym swym S. K. O. przedstawienia kukiełek, które miały wielkie powodzenie. Na przedstawienia zjawiali się nie tylko młodzi ciułacze, lecz i ich rodzice, którym rozsądny król „Gwoździk" niejedno o oszczędności i działalności K. K. O. na terenie miasta powiedział. Stąd też nie do pojedyńczych należą wypadki, gdy za pośrednictwem dzieci oszczędzają rodzice, składając pieniądze na kartoniki szkolne. Jest to objaw niezmiernie pocieszający, od rodziców bowiem zależy wiele, czy oszczędność szkolna będzie się normalnie rozwijać, czy też nie. Jakże często dziecko ma jak najlepsze chęci i postanowienia,a nie może odkładać pieniędzy, gdyż utrudniają mu w tym jego rodzice. Spotykamy się z prawdziwą przykrością z faktami, kiedy to matki wycofują uciułane z trudem przez dziecko grosze, aby użyć je na jakiś swój cel i nigdy sumy tej dziecku nie zwróciły. Walczyć z tym niezrozumieniem obowiązków wychowawczych powinna K. K. O. przez nawiązanie kontaktu z Komitetami Rodzicielskimi, przez wciąganie rodziców do współpracy w Komitetach Oszczędnościowych, które powinny tworzyć się na terenie szkół.

Jak z powyższego wynika, nie wystarczy szkolną kasę zorganizować, trzeba z nią jeszcze utrzymywać żywy kontakt i stale na nią oddziaływać. Pomogą w tym względzie częste konferencje z rodzicami, nauczycielstwem i młodzieżą. Młodzież w takim wypadku będzie zdawała sobie sprawę, iż należenie do S. K. O. nie jest tylko mechaniczną czynnością składania pieniędzy, lecz i pracą społeczną. Dobrze jest zwrócić jej uwagę na to, że poza jednym miastem, w ruchu oszczędnościowym bierze udział cała Polska, dążąc do tego samego celu. Ba! nie tylko Polska, lecz i cały świat.

Niewątpliwie, że przykład oszczędnego Śląska, Małopolski i Poznania będzie zachęcał oraz zmuszał członków szkolnej kasy do większej sprężystości. Da impuls, aby stanąć do konkursu. Pamiętajmy tylko o jednym przy organizowaniu konkursów i nagród— nie obiecujmy nigdy za dużo. Zawsze dotrzymujmy naszych obietnic, nawet wtedy, gdybyśmy się przerachowali w nagrodach i zauważyli po niewczasie, że koszta przewyższają korzyści osiągnięte. Potęga zaufania jest czymś, co buduje w duszy dziecka niezachwiany gmach. Na gmachu tym stanie bowiem całe przyszłe życie. Musimy więc o fundamenty jego dbać jak o największą zdobycz.

Ucząc przyszłe pokolenie oszczędności, podobnie jak każdy wychowawca, K. K. O. nie ma prawa zasklepić się w swoim jednym przedmiocie, a powinna dbać o całość wychowania młodzieży. Idea oszczędności zawierająca w sobie dodatnie cechy nie może tworzyć wad charakteru: rodzić skąpstwo, egoizm, wyrachowanie. Do obowiązków naszych należeć więc będzie czuwanie stale nad tym, czy hasła nasze dobrze zostały pojęte przez młodzież i czy kształcą one jej charakter, czy też go deprawują.

Po dojściu do pewnego wieku, kiedy już młodzież zdolna jest zrozumieć zagadnienia natury poważniejszej, propagator idei oszczędności szkolnej musi jej tłumaczyć i wyjaśniać, czym jest właściwie doskonała oszczędność.

Młodzież tę dobrze będzie wciągnąć do współpracy na terenie S. K. O. Szczególnie w młodszych klasach, gdzie przykład starszego kolegi może więcej zdziałać niż najbardziej atrakcyjne przemówienie osoby dorosłej. Młodzieży już wyrobionej, posiadającej „kulturę oszczędności", rzucać można będzie konkretne cele, jak to projekt zbierania odpadków, robienia wystaw i t. p. Hasła konkretne bowiem po stokroć więcej trafiają do przekonania niżeli sama idea.

Z powyższych rozważań wynika, że misja której podjęły się instytucje oszczędnościowe, a więc i komunalne kasy oszczędności, jest bardzo doniosła i trudna. Błędem było by więc od pracy na terenie młodzieżowym spodziewać się natychmiastowych efektów i tylko z punktu widzenia korzyści pieniężnych na nią patrzeć. Jak to już zaznaczyłam na początku, jesteśmy siewcami. Siejemy młody las, którego tężyzna zależeć będzie od ziarna, które rzucimy i wypielęgnujemy. Wyniki natury moralnej i materialnej niewątpliwie przyjdą ale przyjdą z czasem.

Nie bójmy się teraz podjąć tej niewdzięcznej na pozór pracy. Umiejmy spojrzeć na zjawiska ze strony społecznej i obywatelskiej. Do zadań K. K. O. należą przecież nie tylko operacje bankowe, lecz szerzenie w najszerszych masach idei oszczędności.

Idea ta powinna dać narodowi naszemu nie tylko praktycznego człowieka, lecz i obudzić w nim wysokie szlachetne instynkty.

Irena Sawicka.

Wielki konkurs dla młodzieży pod hasłem: „Oszczędzaj — poznasz Polskę".

Prace wstępne.

Z poprzedniego konkursu radiowego dla młodzieży, którego tematem było pytanie: „Dlaczego warto oszczędzać", wynieśliśmy cenne doświadczenie. Prace konkursowe dostarczyły nam przekonywującego materiału, że największą atrakcją dla młodzieży są wycieczki. 90% odpowiedzi obracało się koło tej samej osi: „Warto oszczędzać, żeby poznać Polskę, żeby poznać świat". To było dla nas punktem

wyjścia przy opracowaniu nowego konkursu radiowego dla młodzieży, do zorganizowania którego przystąpił Związek Warszawski w imieniu pozostałych Związków K. K. O.

Już w styczniu br. został złożony w Polskim Radio projekt konkursu. Pierwotna jego redakcja odbiegała nieco od późniejszej. Hasło konkursu brzmiało: „Oszczędność otwiera świat" z racji premii dla nauczycieli w postaci wycieczek zagranicznych.

Projekt przesłany przez Polskie Radio do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego spotkał się z aprobatą władz . W liście z dnia 5 lutego 1938 r. Nr Szt. 311/38 Ministerstwo zawiadomiło Związek, że „zorganizowanie konkursu oszczędnościowego wśród młodzieży uważa za celowe i pożądane", wyrażając jednocześnie życzenie, aby projekt konkursu silniej związać z propagandą turystyki krajowej. Idąc po linii zaleceń Ministerstwa zmieniliśmy naczelne hasło konkursu na: „Oszczędzaj — poznasz Polskę", zaś projektowane wycieczki zagraniczne — na zbiorowe wycieczki krajowe.

Równolegle z pracami wstępnymi na terenie Ministerstwa i Polskiego Radia przeprowadziliśmy pertraktacje z Polskim Biurem Podróży „Francopol", które w zamian za wzajemną reklamę zobowiązało się zaofiarować na nagrody cały szereg wycieczek.

Popularyzacja konkursu.

Celem jak najszerszego spoularyzowania konkursu podaliśmy go do wiadomości publicznej w szeregu audycyj radiowych oraz przy pomocy plakatów i ulotek, które przy listach zostały przesłane do kierowników szkół przez poszczególne komunalne kasy oszczędności. Plakaty, ulotki, a nawet listy przygotowane przez Związek były rozesłane do kas za pośrednictwem Samorządowego Instytutu Wydawniczego na podstawie uprzednio zgłoszonych zapotrzebowań.

Warunki i przebieg konkursu.

Zasadniczym warunkiem konkursu było napisanie dobrej odpowiedzi na pytanie: „Co bym chciał (a) zobaczyć w Polsce za swoje oszczędności". Wysłuchanie trzech audycji radiowych p. h. „Podróż Jurka" nie było warunkiem nieodzownie wymaganym — z tej racji, aby umożliwić wzięcie udziału w konkursie dzieciom nie posiadającym odbiorników radiowych.

Dobrze się stało, że wysłuchanie audycji radiowych potraktowano drugoplanowo. Niefortunny zbieg okoliczności, wydarzenia natury politycznej, które zbiegły się z dniami audycji konkursowych, nie pozwoliły wielu dzieciom wysłuchać wszystkich trzech audycji o podróżach Jurka. Niektóre rozgłośnie musiały przesunąć termin ostatniej audycji.

Aby pobudzić młodzież do otwierania książeczek K. K. O. lub zakładania szkolnych kas oszczędności w oparciu o K. K .O., zamieszczono w warunkach konkursu uwagę: „Pierwszeństwo w otrzymaniu nagród indywidualnych mają ci, którzy posiadają, ew. otworzą sobie do dn. 9 kwietnia 1938 r. książeczki oszczędnościowe K. K. O., albo są czy zostaną do 9 kwietnia członkami S. K. O. opartej o K. K. O.". W celu przyspieszenia rozwoju już istniejących szkolnych kas oszczędności zostało poda-

Dzieci z Siemińcza i Wilna na przyjęciu w Związku K. K. O. w Warszawie.

ne w warunkach konkursu, że: „Pierwszeństwo w otrzymaniu nagród zbiorowych mają te klasy, które będą liczyły do dn. 9 kwietnia 1938 r. procentowo największą ilość członków S. K. O. opartej o K. K. O.“. Warunki konkursu zostały podane do wiadomości publicznej w końcu lutego i na początku marca br. Na zakładanie i zgłaszanie się do S. K. O. młodzież i kierownicy szkół mieli miesiąc czasu, ponieważ termin nadsyłania odpowiedzi upływał z dniem 10 kwietnia 1938 r.

Termin ten dla Warszawy został przedłużony do końca kwietnia. K. K. O. m. Warszawy przewidziała w warunkach konkursu cały szereg nagród dodatkowych i wydała z okazji konkursu jednodniówkę, którą rozesłała do szkół.

Już na tydzień przed 10 kwietnia zaczęły wpływać prace konkursowe — 8, 9, 10 kwietnia pocztę przywoził listonosz na wózku. Po terminie otrzymaliśmy dość dużo odpowiedzi, których nie rozpatrywano wcale.

Technika opracowania odpowiedzi konkursowych.

Aby odpowiednio oświetlić materiał konkursowy, przez ujęcie go w ramy statystyki, oraz w celu ułatwienia selekcji odpowiedzi, wprowadzono system kartkowy. Ponieważ w warunkach konkursu były przewidziane nagrody za odpowiedzi indywidualne i zbiorowe, uwzględniono dwa typy kartek: kartki żółte dla odpowiedzi indywidualnych, zielone dla zbiorowych. W poszczególnych pozycjach zostały wydrukowane wymagane dane, jak wiek, klasa, czy autor posiada książeczkę K. K. O., czy jest potwierdzenie oparcia S. K. O. o K. K. O., ew. czy jest członkiem S. K. O., liczbę uczniów w klasie, liczbę odpowiedzi, liczbę członków S. K. O. itp. Przy wypełnianiu pozycji na kartkach szeregowano odpowiedzi na 5 grup. Kryteriami, jakimi się kierowano przy zaliczaniu pracy konkursowej do poszczególnych grup, były względy formalne — w jakim stopniu zostały wymagane warunki wypełnione. Tak więc np. do grupy I-ej zaliczono prace, które miały wypełnione wszystkie punkty, autor miał książeczkę K. K. O. z podanym Nr., ew. był członkiem S. K. O., co było potwierdzone przez kierownika S. K. O.

Przy segregowaniu odpowiedzi brano pod uwagę bardziej charakterystyczne lub dobrze graficznie wykonane. Oznaczano je krzyżykami i odkładano do grupy specjalnej.

Po rozłożeniu materiału wyeliminowano grupy, które odpadły ze względów formalnych, braku wymaganych w warunkach konkursu danych.

Grupy najlepsze poddano drugiej klasyfikacji. Polegała ona na czytaniu prac i stawianiu oceny. W odpowiedziach zbiorowych stawiano oceny na poszczególnych pracach celem wyprowadzenia ogólnego stopnia; przy zbiorowych odpowiedziach obliczano również stosunek odpowiedzi oraz stosunek członków S. K. O. do liczby uczniów w klasie.

Przez stopniowe odrzucanie prac, które bądź nie odpowiadały warunkom konkursu ze względów formalnych, bądź uzyskały gorsze oceny, zostały wybrane odpowiedzi najlepsze, które miał ocenić z kolei Sąd Konkursowy.

Opracowanie materiału zajęło miesiąc czasu. Przy jego przeglądaniu i klasyfikowaniu były zatrudnione trzy osoby, a przez jeden tydzień — nawet pięć.

Wyniki i nagrody.

Ogółem wpłynęło 31.012 odpowiedzi, w tym z terenu Warszawy 4.706. Odpowiedzi zbiorowych było 1.018.

Na poszczególne Związki i województwa przypadło odpowiedzi:

Związek	Województwo	Ilość prac
Warszawski	Białostockie	710
„	Kieleckie	2266
„	Lubelskie	1350
„	Łódzkie	1175
„	Nowogródzkie	1287
„	Poleskie	326
„	Warszawskie	2449
„	Wołyńskie	2231
„	Wileńskie	981
„	m. st. Warszawa	4706
Zw. Warszawski	Razem	17481
Lwowski	Lwowskie	609
„	Krakowskie	506
„	Stanisławowskie	278
„	Tarnopolskie	105
Zw. Lwowski	Razem	1498
Poznański	Poznańskie	4068
„	Pomorskie	1976
Zw. Poznański	Razem	6046
Zw. Śląski	Razem	5673
Przysyłanych po terminie i nierozpatrzonych		314
	Ogółem	31012

Oprócz nagród w postaci indywidualnych oraz zbiorowych wycieczek w góry, nad morze i do Warszawy — było przewidziane w warunkach konkursu 79 nagród w postaci bonów turystycznych Ligi Popierania Turystyki, upoważniających do bezpłatnego przejazdu łącznie 12.500 km.

Wiele odpowiedzi konkursowych było dobrze napisanych, oryginalnie ujętych, bądź pięknie graficznie wykonanych, tak że członkowie Sądu Konkursowego, którzy zebrali się w dn. 12 maja na narady, mieli prawdziwy kłopot ze sprawiedliwym zakwalifikowaniem prac do nagrody. W przyznawaniu nagród kierowano się przy tym nie tylko poziomem pracy konkursowej w stosunku do wieku piszącego, ale także względami propagandowymi, biorąc pod uwagę różne dzielnice Polski, różne środowiska młodzieży (szkół powszechnych, gimnazjów, szkół zawodowych itp.), poziom zamożności uczestników konkursu, który w paru wypadkach zadecydował

Kl. II A Pierwszej Miejskiej Szkoły Rękodzielniczej w Warszawie.

o przyznaniu nagrody, mimo że nagrodzony oszczędzał w K. K. O. niedawno bądź nawet dotychczas wcale nie oszczędzał.

Nagrodę w postaci wycieczki w góry z tygodniowym pobytem otrzymał Marian Waldowski, uczeń II klasy Gimnazjum Kupieckiego w Ostrowie Wlkp. Wycieczkę nad morze z tygodniowym pobytem przyznano Paulinie Cieńciałównie, ucz. VIII kl. Gimnazjum Mat. Przyrodniczego w Cieszynie za świetną odpowiedź, która w całości została podana w Gazetce Oszczędnościowej. Nagrody w postaci wycieczek do Warszawy z czterodniowym pobytem otrzymali: Tomasz Karpuś, ucz. VI klasy Szkoły Powsz. w Skobełce, pow. horochowskiego, oraz Józef Strzelczyk, ucz. VII kl. Szk. Powsz. w Mielcu, zam. w Rzemieniu, pow. mieleckiego, w woj. krakowskim.

Józef Strzelczyk był tym wyróżnionym, który nie oszczędza, bo nie miał z czego oszczędzać. Podajemy wyjątki z jego listu:

„Mój tato jest rolnikiem, ale takim najmniejszym. Mamy gospodarstwo karłowate, to jest takie, które nie wystarcza nawet na wyżywienie całej rodziny. Tatuś jest już za stary żeby zapracować, liczy lat 65 i był długo na wojnie. Dlatego chciałbym prędko urosnąć, żeby pomóc moim rodzicom i żeby nie było takich braków w domu. Nie ma w naszej wsi szkoły 7-mio klasowej. Wiemy wszyscy, że każdy chłopiec powinien się jak najwięcej uczyć, jeżeli są pieniądze. Dalej już nie będę mógł chodzić do szkoły, bo rodzice nie mogą mnie posyłać. W tym roku kończę 7 klasę szkoły powsz. w Mielcu, do której mam 12 km i muszę dojeżdżać pociągiem. W zimie złapałem sobie dwa tchórze, to mnie uratowało, bo za otrzymane ze sprzedaży pieniądze opłaciłem sobie kolej przez parę miesięcy, a już źle było ze mną, bo trzy dni nie byłem w szkole, rodzice nie mieli, a daleko było w zimie iść piechotą. W lecie to co innego, ale też bardzo nogi bolą, jak codzień się chodzi. U sąsiada słyszałem przez radio, jak zapowiadała pani i tak ładnie zachęcała, żeby dzieci wzięły udział w konkursie K. K. O. Dobrze się Kasa rozwija, kiedy nawet konkurs ogłasza i takie piękne ma wycieczki dla dzieci uplanowane. Śniło mi się dwa razy, że to ja wygrałem wycieczkę. Ale jest warunek — trzeba ładnie napisać i trzeba oszczędzać. Napisać ładnie, to jak mi się zdaje — mogę. Ale oszczędzać pieniądze, żeby były na książeczce, to nie mogę, bo jak dostanę jakie pieniądze, to wszystko mi pójdzie na przybory szkolne".

Dalej Strzelczyk pisze, że oszczędza wszystko: ubranie, buty żeby rodziców nie martwić — odpowiada na pytanie konkursowe i dodaje w zakończeniu:

...„Myślę sobie często, jacy u nas są dobrzy ludzie, kiedy taki konkurs wymyślili, bo na pewno dużo dzieci zwiedzi kawał naszego kraju w tym roku, a wiele z nich musiałoby długo na to czekać, albo i nigdy nie zobaczyć. Prawdę mówił kochany przez nas wszystkich ksiądz Dec i pan nauczyciel, że dużo ludzi w Polsce dba o to, by z nas młodych wyrośli rozumni obywatele. A przecież rozumniejsi są ci, którzy nie tylko się o czymś uczą, ale i widzą".

Dziś Strzelczyk już ma książeczkę K. K. O., bo p. Prezes Chudzyński i p. Dyrektor Siedlecki przeznaczyli dlań na wkład zawiązkowy po 5 zł. Poza wycieczką do Warszawy, K. K. O. m. Krakowa ofiarowała Strzelczykowi tytułem dodatkowej nagrody 50 zł, które pełen głębokiej wdzięczności chłopiec pragnie przeznaczyć na dalsze kształcenie się w zawodzie.

Wycieczkę zbiorową w góry z tygodniowym pobytem otrzymały klasa VI B Instytutu Głu-

choniemych w Warszawie oraz klasa II A Miejskiej Szkoły Rękodzielniczej w Warszawie. Ciekawym zbiegiem okoliczności dziewczynki tej klasy otrzymały nagrodę nie tylko za dobre odpowiedzi konkursowe, ale i za swój szlachetny czyn, o którym członkowie Sądu Konkursowego nic nie wiedzieli. Od dawna zbierane oszczędności przeznaczały uczennice Szkoły Rękodzielniczej na wycieczkę. Pod koniec roku szkolnego jednej z nich stale dojeżdżającej do Warszawy zdarzył się straszny wypadek. Pociąg zmiażdżył jej nogę. Klasa II A postanowiła oddać swoje oszczędności na protezę dla nieszczęśliwej koleżanki, a na wymarzoną wycieczkę pojechały z tytułu nagrody w konkursie K. K. O.

Wycieczkę w góry na tydzień otrzymała również klasa IV A Szkoły Powsz. w Uściługu pow. włodzimierskiego — „Gromada pracowitych zuchów". Do odpowiedzi konkursowych dołączyli „zuchowie" — wszystko biedne dzieci — kronikę z dziejów oszczędności ich klasy: korespondencję z p. red. Stempkowskim, radiokronikarzem — w sprawie zakupu za własne oszczędności radioodbiornika, wycinki z pism z artykułami o tym, jak oszczędzają dzieci w „Uściługu, gdzie Ług wpada do Bugu", korespondencję w sprawie własnej pływalni ,na którą składa się cała szkoła, sprawozdania, odpisy listów świadczące o dużym uspołecznieniu dzieci, które część swoich oszczędności oddają na F. O. M., na L. O. P. P. itp.

Wycieczki nad morze z tygodniowym pobytem otrzymały klasa VI Publ. Szkoły Powszechnej w Mochach, pow. wolsztyńskiego i klasa V B Szkoły Powsz. Nr. 1 w Łagiewnikach Śląskich — obie z pogranicza. Dzieci ze Śląska przysłały oprócz rysunkami ozdobionych odpowiedzi pięknie wykonane afisze, na jednym z których naklejonych 353 znaczków F. O. M. O uspołecznieniu dzieci świadczy fakt, że są one wszystkie b. biedne, a pieniądze zdobywają sprzedając szmaty, żelazo, węgiel uzbierany na hałdach. Mało tego, szkoła w Łagiewnikach jest wzorowo oszczędzającą szkołą.

Wycieczki do Warszawy z czterodniowym pobytem otrzymały dzieci uczęszczające do świetlicy Kół Młodzieży P. C. K. w Wilnie, ul. Trocka 14, oraz dzieci klasy III i IV Szkoły Powsz. w Siemińczu, pow. buczackiego, które nigdy pociągu nie widziały.

Nagrody zbiorowe w postaci bonów turystycznych na 5.000 i 2.500 km otrzymała 8-klasowa Szkoła Powsz. Nr 21 w Chorzowie oraz Szkoła Powsz. im. ks. Poniatowskiego w Piotrkowie Trybunalskim.

Bony na 100, 60 i 40 km zostały rodzielone między 75 uczniów i uczennice różnych dzielnic Polski.

Wobec wielkiego powodzenia konkursu, zarówno Związki K. K. O. jak i poszczególne Kasy przyznały cały szereg nagród pocieszenia. Tak więc przyznano:

Związek K. K. O. we Lwowie wespół z K. K. O. m. Lwowa — wycieczkę do Lwowa — dzieciom klasy V-ej Szkoły Powsz. w Bohorodczanach Starych; K. K. O. m. Krakowa zł 50,— Strzelczykowi Józefowi, zam. w Rzemieniu poczta Rziemień, pow. Mielec, woj. krakowskie.

Związek K. K. O. w Katowicach wespół z K. K. O. pow. Katowickiego i K. K. O. m. Chorzowa — wycieczkę do Krakowa dzieciom klasy V Szkoły Powszechnej Nr 3 w Dąbrówce Małej oraz dzieciom klasy V, 14-tej Szkoły Powszechnej im. J. Ligonia w Chorzowie.

Związek K. K. O. w Poznaniu — zł 50,— — Publ. Szkole Rolniczej w Popowie.

Związek K. K. O. w Warszawie — wycieczkę do Warszawy — nauczycielowi i 2 uczniom Szkoły Powsz. Nr. 1 z Włodzimierza Wołyńskiego; zł 50,— kl. VIII i kl. IV Pryw. Gimnazjum Koedukac. im. Unii Lubelskiej w Głębokim Dziśnieńskim: zł 50,— kl. IV — 7 kl. Publ. Szkoły Powsz. w Pierzchnie, gm. Kamyk, pow. częstochowski; zł 50,— kl. VI i kl. V Publ. Szkoły Powsz. w Albertynie, pow. Słonim; zł 50,— Publ. Szkole Rolniczej w Popowie, pow. Turek; zł 45,— kl. VI, V i IV Szkoły Powsz. S.S. Urszulanek w Lublinie; zł 100,— wespół z K. K. O. pow Łaskiego w Łasku — Szkole Powsz. Nr. 1 w Łasku; zł 100.— kl. VII Szkoły Powsz. w Gródku Wołyńskim; zł 600,— K. K. O. pow. Rówieńskiego — klasie VII Szkoły Powsz. w Gródku: K. K. O. pow. Sieradzkiego w Sieradzu — wycieczkę do Warszawy dla 7 dzieci i nauczycielki I kl. Gimnazjum im. Kaz. Wielkiego w Zduńskiej Woli; K. K. O. pow. Mławskiego w Mławie — Komplet do siatkówki dzieciom kl. IV Szkoły Powszechnej w Windykach; K. K. O. m. Warszawy — wycieczkę w góry uczennicy kl. I A Szkoły Dokształcającej Zawodowej Nr 26, zasiłki pieniężne na fundusz wycieczkowy w sumie zł 100,—, oraz 4 aparaty fotograficzne, 24 plecaki, 17 par sandałków, 20 manierek, 29 kubków, 8 czapek, 39 książek, 3 skarbonki, 11 koszulek i 16 piłek.

Oprócz nagród przewidzianych i nie przewidzianych w warunkach konkursu, postanowiono rozesłać kilkaset dyplomów pamiątkowych tym klasom, które dobrze napisały odpowiedzi konkursowe.

Likwidacja.

Uzgadnianie projektu konkursu z Polskim Radiem, Ministerstwem W. R. i O. P., zdobycie wycieczek na nagrody, przeprowadzenie konkursu, wreszcie opracowanie tak dużej liczby odpowiedzi, były to prace pochłaniające moc czasu i energii.

Likwidacja konkursu również nie była prostym zagadnieniem, dającym się rozwiązać w kilka dni. Zajęła ona przeszło miesiąc czasu. Do dzieci, które otrzymały z tytułu nagród wycieczki oraz kierowników ich szkół, zostały napisane indywidualnie obszerne listy propagandowe, których odpisy przesłano poszczególnym kasom. Bony turystyczne wysłano listami poleconymi na ręce kierowników szkół. Dzieci również otrzymały listy, tym razem już według szablonów kilku typów odbitych na powielaczu, zaś komunalne kasy — odpisy. Dużo kłopotów było z dodatkowymi nagrodami. W wielu wypadkach trzeba było przeprowadzić korespondencję w tych sprawach, uzgodnić kalkulację wycieczek z „Francopolem", napisać indywidualne listy do nagrodzonych. Niemniej kłopotu było z przypilnowaniem i zajęciem się wycieczkami. Ostatnią pracą było wypisanie kilkuset dyplomów pamiątkowych, które wraz z listami do kierowników wyróżnionych klas otrzyma kierownictwo szkół.

Etap końcowy stanowiło sporządzenie statystyki na podstawie kartek odłączonych od prac konkursowych. W statystyce uwzględniono tylko jedno zagadnienie — podziału odpowiedzi na Związki. Opracowanie szczegółowe zebranego materiału konkursowego, krzyżowanie zagadnień pozwoliłoby na wyciągnięcie wielu ciekawych wniosków, które byłyby nam wielką pomocą w przyszłości. Gdyby odpowiedzi było 2.000, moglibyśmy to zrobić we własnym zakresie, przy 31.000 odpowiedzi zajęłoby to bardzo wiele czasu, i nie jest do pomyślenia przy bieżącej pracy biurowej. Zostawimy więc zebrany materiał socjologowi badającemu efekty oddziaływania na pewne środowiska społeczne. Może nasz konkurs będzie tematem pracy dyplomowej studentów z socjologii. Materiał do takiej pracy mamy do dyspozycji.

Efekt konkursu.

Czy konkurs, którego powodzenie przeszło nasze oczekwiania, przyniósł pożądany efekt? Efekt, wyrażający się w rozwoju oszczędności szkolnej? Bezsprzecznie tak. Z rozmów z wielu dyrektorami kas, z kierownikami szkół, z młodzieżą, z listów młodzieży wiemy, że konkurs przyczynił się do otworzenia licznych książeczek indywidualnych, założenia wielu S. K. O. opartych o K. K. O., wielu zgłoszeń do już istniejących S. K. O. Wprawdzie były wypadki, że dzieci otwierały książeczki pragnąc sobie zapewnić pierwszeństwo w zdobyciu nagrody konkursu, a po zlikwidowaniu konkursu podejmowały całkowity wkład. Były to jednak wyjątki. Na ogół konkurs zapalił iskrę chęci do oszczędzania, wielu dzieciom zwrócił uwagę na cel dla nich bliski, a tak upragniony — zwiedzanie kraju za własne oszczędności ,a dzięki zainteresowaniu dzieci zwrócił także uwagę starszych na ideę oszczędności i na K. K. O.

Nagrody wywołały nie tylko radość i entuzjazm młodzieży, ale także ich rodziców:

„Moje dzieci z klasy III i IV-tej" — pisze pani Janina Potuczak, kierowniczka szkoły w Siemińczu — „po przeczytaniu listów po prostu szalały z uciechy i wciąż jeszcze uwierzyć nie mogą, by mógł im się ziścić sen o Warszawie. Entuzjazm dzieci udzielił się ich rodzicom, krewnym i sąsiadom, tak że dziś cała wioska, ba cała okolica nie mówi o niczym innym, jedynie o Komunalnych Kasach Oszczędności, o Warszawie i Siemińczu. Taki zapał ogarnął wszystkich młodych i starych, biednych i bogatych, że samorzutnie postanowili pójść za przykładem dzieci szkolnych, które dotychczasowe oszczędności przeznaczają na kupno masek gazowych i wszyscy chcą się przyczynić do powiększenia daru na F. O. N., składając na ten cel kilkadziesiąt złotych pomimo przednówka i biedy w chatach. Za to wzbudzenie uczuć patriotycznych, za to wskrzeszenie myśli społecznych, dotąd uśpionych w duszach tutejszych kolonistów, nie wiem jakimi słowami mam dziękować Związkowi K. K. O. Siemińcze stało się teraz najszczęśliwszą i najradośniejszą wioską w całej Polsce".

Konkurs spełnił swoje zadanie propagandowe— spełnił lepiej, niż można było przewidzieć, stając się jednym więcej przykładem, jaki efekt można osiągnąć działając razem.

Dzięki zbiorowej akcji komunalnych kas oszczędności można było zorganizować konkurs na wielką skalę, na który każda z kas oddzielnie nigdy nie mogłaby się zdobyć. Hasło „Pracowitych zuchów" z Uściługa — „w gromadzie siła" znalazło wdzięczne zastosowanie we wspólnym działaniu kas oszczędności.

Zofia Kaiserowa.

K. K. O. woj. śląskiego w 1937 r.

W poważnym rozwoju K. K. O. w 1937 r. kasy śląskie zajęły miejsce wcale wybitne. Na terenie województwa śląskiego działa 18 K. K. O., z czego 6 powiatowych i 12 miejskich. Zróżniczkowanie kas pod względem wielkości jest bardzo duże. Istnieje kas o sumie wkładów do 1 miliona zł — 4, do 2 milionów zł — 2, do 10 milionów złotych — 8, ponad 10 milionów zł — 4. Jak z powyższego wynika, większość kas śląskich — to instytucje duże, gromadzące poważny kapitał wkładowy. Ogółem kasy śląskie posiadają ponad 150 milionów wkładów, przeciętna suma dla jednej kasy wyniosłaby zatem około 9 milionów zł. Przeważający wśród kas śląskich jest typ kasy od 2 do 10 milionów zł wkładów.

Działalność K. K. O. województwa śląskiego w 1937 r. cechuje dalszy poważny rozwój. Wkłady wzrosły o około 16 milionów zł, osiągając w dn. 31. XII.1937 r. sumę zł 138.366.000. Wzrost wkładów wynosi około 13,1% stanu z 1936 r. Ruch wkładów wykazywał znaczny spokój i poważniejszych wahań w ciągu roku nie notowano. I tak, wkłady wynosiły:

31.XII.1936 r.	—	zł 122.304.000
31.III. 1937 r.	—	zł 130.306.000
30.VI. 1937 r.	—	zł 130.564.000
30.IX. 1937 r.	—	zł 134.015.000
31.XII.1937 r.	—	zł 138.366.000

Wzrostowi wkładów towarzyszył wzrost liczby książeczek oszczędnościowych. Liczba książeczek wzrosła o przeszło 25.000, osiągając 236.000.

Początek roku 1938 przyniósł w dziedzinie wkładów jeszcze poważniejszy wzrost, o bardzo wydatnej dynamice, gdyż wkłady przekroczyły w dniu 31.III. 1938 r. sumę 150.000.000 zł, zaś książeczki osiągnęły liczbę 243.000.

Przyrostowi wkładów towarzyszyło zwiększenie sum przeznaczonych na akcję kredytową, wynoszącą ponad 2 miliony zł. Akcja kredytowa wykazywała skurczenie się w pozycji pożyczek hipotecznych oraz otwartego kredytu, natomiast wybitny wzrost w po-

zycji kredytów wekslowych, przy spadku weksli protestowanych. Dał się zauważyć ponadto wzrost pożyczek na skrypty dłużne oraz należności z układów konwersyjnych. Pozostawało to jednak w związku z dokonaną konwersją kredytów rolniczych i komunalnych.

Poniższa tablica obrazuje omawiany wzrost akcji kredytowej:

Rodzaj kredytów	Bilans netto 31. XII. 1936 r.	Bilans brutto 31. XII. 1937 r.	Spadek wzgl. przyrost
1. Weksle zdyskontowane . .	4.029.502.41	3.549 794.46	— 479 707.95
2. Pożyczki wekslowe	8.494.373.83	10 896.943.18	+ 1.602.569.35
3. Weksle protestowane . . .	1.466.178.68	1.322.197.45	— 143 981.23
4. R-ki bież. otw. kredytu . .	9 488.993.15	9.040 732.32	— 448.260.83
5. Poż. termin. na zastaw . .	6.447.806.92	6.381.085.15	— 66.721.77
6. Poż. na skrypty dłużne . .	11.202.552.56	12.514.254.78	+ 1.311.702 22
7. Pożyczki hipoteczne . . .	43.300.829.64	42.991.949.33	— 308.880.31
8. Należn. z tyt. ukł. konw. . .	4 272.482 67	4.815.464.67	+ 542.982.00
Suma akcji kredytowej .	88.702.719.86	90.712.421.34	+ 2.009.701.48

Stosunek procentowy kredytów do sumy wkładów wynosi 65%.

Rok sprawozdawczy przyniósł znaczną poprawę wypłacalności dłużników. Wpływały na to: zakończenie akcji oddłużeniowej samorządu i rolnictwa, poprawa gospodarcza, wzrost zatrudnienia itp.

Kapitały własne kas uległy dalszemu zwiększeniu, tj. o 720 tysięcy złotych. Uzupełnienie kapitałów zakładowych postępowało w roku sprawozdawczym w dalszym ciągu. 7 K. K. O. uzupełniło kapitały zakładowe do norm ustawowych. Pozostało jeszcze 7 kas o kapitale zakładowym niezupełnym. W związku z przedłużeniem terminu uzupełnienia kapitałów zakładowych i możnością rozłożenia na spłaty roczne koniecznych na to sum, związki założycielskie będą w możności uzupełnić kapitały w ustawowym terminie. Związek K. K. O. w Katowicach poświęcał tej sprawie specjalną uwagę.

Wzrost operacyj wymagał zwiększenia płynnych środków obrotowych. Pogotowie płatnicze zwiększyło się z sumy 5,7 milionów z roku 1936 do 13,2 milionow złotych, co stanowi w stosunku do wkładów oszczędnościowych około 9,4%. Jeśli weźmie się pod uwagę sumy na rachunkach „Loro“ i „Nostro“, stosunek ten wynosił 16,2%.

Portfel papierów wartościowych powiększył się o kwotę około 2 milionów złotych. Zwiększyła się pozycja „Nieruchomości“ z 11,5 milionów do 14,5 milionów złotych, nastąpiło to wskutek ukończenia budowy dwóch gmachów kas dla własnego użytku oraz dalszego nabywania przez kasy nieruchomości w poszukiwaniu pretensyj u dłużników. W budowie znajdują się dwa dalsze gmachy K. K. O. w Bielsku i Wodzisławiu.

Suma bilansowa wzrosła w kasach śląskich z 145 milionów do 164, czyli o około 20 milionów złotych.

Specjalną uwagę poświęcono propagandzie oszczędności. Poza propagandą prowadzoną samodzielnie przez kasy, prowadzona była propaganda przez Związek K. K. O. w Katowicach. W związku z Dniem Oszczędności kasy wydatkowały na propagandę idei oszczędności ponad 31.000 zł. Niezależnie od tego Związek wypłacił ponad 16.000 zł.

Na czoło zagadnień związanych z krzewieniem idei oszczędnościowej wysuwa się zagadnienie szkolnych kas oszczędności, któremu zarówno Związek, jak i kasy poświęciły wiele starań i wysiłków.

Wyniki osiągnięte na tym polu uważać należy za zupełnie zadowalające. Świadczą one o stałej tendencji rozwojowej S. K. O., co przy wzrastającym zrozumieniu dla idei oszczędnościowej, zarówno wśród uczącej się młodzieży jako też ze strony władz szkolnych, nauczycielstwa i rodziców, pozwala mieć jak najlepsze nadzieje na przyszłość.

W świetle cyfr wyniki te przedstawiały się następująco:

Szkolnych kas oszczędności opartych o K. K. O. było 488, co w stosunku do ogólnej liczby szkół w województwie śląskim w ilości 916 — stanowi 53%. Według stanu z końca czerwca roku sprawozdawczego liczba dzieci szkolnych wynosiła 212.414, zaś ilość wystawionych przez kasy szkolnych książeczek oszczędnościowych wyrażała się cyfrą 83.079. Około 40% ogółu dzieci szkolnych posiadało książeczkę K. K. O.

Na koniec roku sprawozdawczego szkolnych książeczek oszczędnościowych było czynnych 105.691, wkłady zaś wynosiły zł 554.744,30 i w porównaniu z rokiem ubiegłym (420.617,96 zł) wzrosły z górą o 130.000 zł. Przeciętna wysokość wkładu na jednej książeczce S. K. O. wynosiła zł 5,25.

Propaganda idei oszczędności na terenie szkolnych kas oszczędności prowadzona była drogą wydawania dzieciom nowo - wstępującym do szkoły książeczek zawiązkowych, organizowania wystaw i wycieczek szkolnych oraz premiowania szkół, wykazujących najlepsze wyniki w pracy na polu zjednywania dla idei oszczędnościowej coraz to szerszych mas uczącej się młodzieży szkolnej. Akcję tę cechowała szczególna intensywność w okresie poprzedzającym „Dzień Oszczędności“.

W ramach obchodu „Dnia Oszczędności“ urządzono w większości szkół akademie, poranki ,odczyty oraz zorganizowano pochody młodzieży szkolnej z transparentami propagującymi hasła oszczędnościowe. Poza tym K. K. O. rozdały dziatwie szkolnej nagrody w formie przyborów szkolnych, jak linijki, ołówki, mapy, piórniki, bibuły itp., rozpowszechniły 7.500 egz. „Gazetki Oszczędnościowej“ oraz wręczy-

ły 8.109 książeczek z wkładem zawiązkowym w kwocie 1 zł.

Kilka kas przeznaczyło dla szkół wartościowe premie w postaci aparatów radiowych, książeczek dla bibliotek szkolnych oraz przyborów do zabaw i gier sportowych.

Niemałą zasługę przy ocenie wyników osiągniętych na terenie S. K. O. przypisać należy pozytywnemu ustosunkowaniu się władz szkolnych do tego zagadnienia, które drogą wydania szeregu okólników i zaleceń stworzyły pomyślne warunki dla rozwoju akcji oszczędnościowej na terenie szkół.

Odbyta w czerwcu 1937 r. konferencja powiatowych referentów S. K. O., przy udziale przedstawiciela władz szkolnych oraz zainteresowanych instytucyj oszczędnościowych, miała na celu ustalenie ogólnych wytycznych dla prowadzonej na terenie szkoły propagandy oszczędnościowej oraz przystosowania jej metod do aktualnych potrzeb i warunków. Na konferencji tej wybrano również specjalny Komitet Redakcyjny dla opracowania sprawozdania z dotychczasowej działalności szkolnych kas oszczędności. Niezależnie od tego z inicjatywy K. K. O. odbyły się liczne konferencje referentów S. K. O.

W roku sprawozdawczym odbyły się dwie wystawy szkolne w Katowicach i Chorzowie, które uwzględniły w szerokim zakresie dział szkolnych kas oszczędności, dając zwiedzającym możność poglądowego zapoznania się z dorobkiem w tej dziedzinie na podstawie pomysłowo sporządzonych tablic i wykresów statystycznych, obrazujących poszczególne etapy rozwoju S. K .O. Dzięki wysiłkom organizatorów i młodzieży szkolnej poziom prac i eksponatów w dziale oszczędnościowym zasługiwał na pełne uznanie i podkreślenie.

Związek K. K. O. w Katowicach otaczał działalność kas stałą opieką. Rok 1937 był dla Związku przełomowym. Reorganizacja prawnej podstawy Związku i zrzeszonych kas oraz prace nad przygotowaniem regulaminów organizacji i czynności kas wypełniły znaczną część programu działalności Związku. Niemniej, mimo nawału prac organizacyjnych, przygotowano w ciągu roku sprawozdawczego szczegółowe instrukcje i wytyczne dla wprowadzenia obrotu podróżnymi książeczkami oszczędnościowymi (patrz „Oszczędność" Nr 11 z dnia 5 czerwca 1938 r.), sporządzono szczegółowy wykaz dłużników, którzy narazili kasy na straty, opracowano zasady „Funduszu Wzajemnej Pomocy Śląskich K. K. O." (patrz „Oszczędność" Nr 12 z dnia 20 czerwca 1938 r.), wzmożono działalność instrukcyjną. W roku sprawozdawczym działalność rewizyjna Związku uległa zahamowaniu. Dopiero pod koniec roku Związek po zaangażowaniu nowego inspektora przystąpił do intensywniejszych prac rewizyjnych.

K. K. O. kroczą na czele aparatu kredytowego województwa śląskiego. Zdobywając stale coraz trwalsze podstawy finansowe, utrwalają swoją pozycję wśród instytucyj finansowych działających na Śląsku. Rok 1937 uznać należy w ich działaniu za pomyślny. Towarzyszyło mu dalsze uporządkowanie i okrzepnięcie organizacyjne, wzrost zasobów pieniężnych i zaufania miejscowego społeczeństwa.

„Es".

Kącik propagandowy

Porządkujmy pojęcia...

Podział propagandy i reklamy.

Ze względu na różnorodność form i stale zwiększającą się liczbę środków reklamy i propagandy, podział ich jest trudny. Można go przeprowadzić według trzech kryteriów: formy i terenu działania oraz sposobu docierania.[1]).

F o r m a d z i a ł a n i a.

Jeśli poszczególna komunalna kasa oszczędności ogłasza się w prasie, wysyła listy do klientów, stara się ich zjednać, wychować dla siebie, stosuje reklamę lub propagandę *indywidualną*. Wszystkie kasy jednego terenu, czy to województwa, czy Związku, czy też wreszcie całej Polski, oddziaływujące na społeczeństwo wspólnie bądź za pomocą ogłoszeń prasowych, bądź radia, bądź innych środków, prowadzą propagandę *zbiorową*. Występują one wtedy razem jako komunalne kasy oszczędności, bez podania firmy poszczególnych jednostek.

Wyświetlając filmy, wywieszając plakaty, ogłaszając się w prasie, stosuje kasa reklamę *jawną*. Jeśli stara się, aby personel był sprawny, grzecznie i szybko załatwiał klienta, aby lokal kasy był schludny, robiący miłe estetyczne wrażenie, wówczas stosuje reklamę *ukrytą*, bardzo zresztą skuteczną.

Obok reklamy i propagandy świadomej, wykonywanej umyślnie przez kasę, należy wziąć pod uwagę propagandę mimowolną, *nieświadomą*, uprawianą głównie przez klientów. Ich opinia o sprawności kasy, zabezpieczeniu wkładów, ich zaufanie, wreszcie ich zadowolenie z uzyskanych kredytów czy z innych usług kasy, wytwarza atmosferę przychylności, urabia opinię bez świadomego zamiaru. Taka nieświadoma propaganda jest czynnikiem niezmiernie cennym.

T e r e n d z i a ł a n i a.

Reklamę nie wychodzącą poza obręb kasy nazwiemy reklamą *wewnętrzną*. Będzie nią zarówno szyld, okno wystawowe, jak i wnętrze lokalu czy sprawność personelu. Reklamą *zewnętrzną* będzie reklama poza miejscem, gdzie się kasa znajduje; ulotka, list wysłany do klienta, ogłoszenie w prasie,

---

1) Antoni Tatoń i Kazimierz Jabłowski: „Sprzedaż sklepowa". Warszawa 1937.

gablotka wywieszona lub ustawiona z dala od sklepu, afisz umieszczony w urzędzie pocztowym czy na dworcu, wszystko to są przykłady reklamy zewnętrznej.

Sposób docierania.

List z prospektem wysłany pod adresem klienta, może zawierać propozycje ściśle dostosowane do jego potrzeb i wymagań. Jest to typowy przykład reklamy *bezpośredniej*. Są nimi również wszystkie środki reklamowe skierowane bezpośrednio do obecnego lub przyszłego klienta, jak próbki, ulotki itp.

Cechą charakterystyczną środków reklamy bezpośredniej jest dobór kategorii tych, których chcemy pozyskać, więc młodzieży, pań domu, robotników itp.

Plakat, reklama świetlna, ogłoszenie prasowe zwracające się do wszystkich przechodniów czy też czytelników z jednakowym wezwaniem, nie uwzględniające ich indywidualnych wymagań są przykładem reklamy *pośredniej*.

Tak więc jeden i ten sam środek może reprezentować różne typy propagandy czy reklamy, np. ogłoszenie prasowe jest środkiem propagandy pośredniej, zewnętrznej, świadomej, jawnej oraz indywidualnej bądź zbiorowej.

Poza wymienionymi kryteriami podziału można dzielić propagandę i reklamę zależnie od rodzaju środków, przy pomocy których oddziaływują na opinię, a więc na propagandę i reklamę przy pomocy żywego słowa, propagandę i reklamę graficzną, opartą na zastosowaniu liter, cyfr, rycin itp.

Z. K.

Różne wiadomości

Zjazd S. K. O. we Włodzimierzu Wołyńskim.

Wzorem ubiegłego roku Komunalna Kasa Oszczędności pow. Włodzimierskiego przy wydatnej pomocy Powiatowego Komitetu Oszczędnościowego zorganizowała we Włodzimierzu Wołyńskim Zjazd Szkolnych Kas Oszczędności z całego powiatu.

Na dzień zjazdu wybrano niedzielę, jako dzień wolny od zajęć, głównie dlatego, aby także starsze społeczeństwo, rodzice dzieci, mogli w tym zjeździe wziąć udział. Zarządy gmin i gospodarze dostarczyli podwód dla przewiezienia dzieci do miasta.

W dniu 12 czerwca wczesnym rankiem zaczęły zjeżdżać do miasta dzieci z różnych szkół, nieraz oddalonych od Włodzimierza o 40 i więcej km. Na placu sportowym otrzymała młodzież śniadanie. O godzinie 10.30 została odprawiona msza polowa na placu przed kościołem Najśw. Serca Jezusowego. Oprócz przedstawicieli władz administracyjnych, szkolnych i zastępców młodzieży zalegających cały plac, tłumnie uczestniczyli w mszy św. mieszkańcy Włodzimierza.

Po mszy św. pan Starosta przyjął defiladę młodzieży. Przez całe miasto przewinął się pochód przeszło 6.000 dzieci. Każda szkoła niosła transparent z napisem S. K. O. i nazwą miejscowości, skąd dzieci pochodziły. Wiele szkół wystąpiło w barwnych strojach regionalnych. Pochód dzieci wypadł naprawdę imponująco.

Na placu sportowym po przemówieniach powitalnych przedstawicieli władz państwowych, szkolnych, delegatki Związku K. K. O. z Warszawy i dyrektora miejscowej K. K. O., rozdano nagrody najwzorowiej oszczędzającym S. K. O. Program wypełniły śpiewy, tańce i popisy sportowe. Uroczystość zamknęło bezpłatne przedstawienie w kinie, zorganizowane dla szkół wiejskich.

Propaganda oszczędności wśród młodzieży pow. włodzimierskiego jest wzorowo prowadzona. Świadczą o tym wyniki. Gdy w roku 1931 S. K. O. w powiecie było zaledwie 9, dzieci oszczędzających w K. K. O. 302, a złażonych przez nie oszczędności zł 35.10; w latach 1937 i 1938 cyfry te bardzo poważnie wzrastają. Widać to z zestawienia, które zamieszczamy, podając dla ilustracji ilość szkół w powiecie i dzieci w szkołach posiadających S. K. O.:

Rok	Ilość szkół	Ilość S.K.O.	Ilość dzieci w szkoł. posiadaj. S. K. O.	Ilość dzieci oszczędzających	% oszczędzających	Suma zebranych oszczędności w zł
1937	150	62	9.459	4.237	45	17.167
1938	169	117	15.696	8 769	56	26.664
przybyło w ciągu roku . .	19	55	6.236	4.532	11	9.497

Ponadto na terenie powiatu istnieje 6 młodzieżowych kas oszczędności oraz 3 strażackie kasy oszczędności.

Wspaniały rozwój oszczędności szkolnej w powiecie włodzimierskim jest wypadkową zrozumienia wielkiego znaczenia akcji wychowawczej w duchu oszczędności z jednej strony przez Dyrekcję K. K. O., a z drugiej przez członków Powiatowego Komitetu Oszczędnościowego. Nie szczędzą oni trudów i starań, aby przybywało S. K. O. w powiecie, aby rosła ilość członków S. K. O. Dewiza „Przez dzieci do rodziców" — daje duże efekty.

Momenty uroczyste — w rodzaju organizowanych przez K. K. O. zjazdów — wywołują zainteresowanie uroczystością i równolegle ideą oszczędności nie tylko wśród młodego, ale i starszego społeczeństwa. Orientuje się w tym doskonale miejscowe nauczycielstwo, które oświadczyło, że ze względu na wrażenie, jakie wywierają zjazdy S. K. O. na dzieciach i ich rodzicach, postara się o zorganizowanie podobnego zjazdu na przyszły rok.

Na marginesie podajemy zestawienie wzrostu wkładów w S. K. O. pow. Włodzimierskiego dla tych ,którzy uważają, że zajęcie się działalnością wychowawczą, jest zbytkiem, gdyż przeszkadza w zajęciu się realnym zdobywaniem klientów, stanowiących poważniejszą pozycję niż młodzież z jej drobnymi wkładami.

Rok	Ilość wkładów	Suma wkładów w zł.
1931	2.786	201.000,—
1937	3.519	480.000,—
1.VI.1938	4.727	615.000,—

Z zestawienia tego widać, że nie tylko drobne wkłady młodzieży rosną. Kasa we Włodzimierzu nie zaniedbuje dzisiejszych klientów, ale stara się również wychować klientów przyszłości. Propaganda Kasy we Włodzimierzu nie jest nastawiona tylko na krótką metę.

Wycieczki — nagrody.

W dniu 20 czerwca zjechały do Warszawy dzieci kl. III i IV szkoły powszechnej z Siemińcza, pow. buczackiego, dziewczynki ze świetlicy Polskiego Czerwonego Krzyża z Wilna, Strzelczyk i Karpuś. Wszyscy ci, którzy otrzymali tytułem nagrody w konkursie K. K. O. wycieczkę do stolicy.

Najsilniej reagowały na nieprzeżywane dotychczas wrażenia dzieci z Siemińcza. Cieszyły się, że jadą pociągiem, dotychczas znanym tylko z obrazków, cieszyły się, że idą po schodach aż na trzecie piętro Warszawskiego „Domu turystycznego". Przecież one dotychczas nigdy po schodach nie chodziły. Młodsze były olśnione rajem zabawek dla dzieci w domu towarowym B-ci Jabłkowskich, małpami i słoniem i niedźwiedziami w ogrodzie zoologicznym, starsze zachwycały się zamkiem, Belwederem, pełne wzruszenia zwiedzały Cytadelę.

Z dziećmi z Siemińcza oprócz nauczycielki przyjechał gospodarz kolonista (Siemińcze — wieś zamieszkała przez kolonistów, którzy przywędrowali tu z Krakowskiego).

Uczestnicy wycieczki mieli szczęście. Udało im się z bliska przyjrzeć wspaniałemu konduktowi z trumną św. Andrzeja Boboli, w momencie zaś, kiedy opuszczali cmentarz powązkowski, po zwiedzeniu go, mieli możność zobaczyć najwyższych dygnitarzy państwa w orszaku żałobnym za trumną śp. Marszałka Sejmu Cara.

Przyjęcie w Związku K. K. O., gdzie uczestnicy wycieczki zostali zaproszeni na lody i słodycze, wypadło barwnie i miło.

Dziewczynki z Wilna serdecznie dziękując za wielką przyjemność, jaka je spotkała, wręczyły Dyrekcji kwiaty. To samo dzieci z Siemińcza, które popisywały się przemówieniami, piosenkami i deklamacjami własnego układu. Słuchowisko ułożone dla radia pt. „Niech żyje K. K. O.", którego niestety przed mikrofonem odegrać nie można było — zostało wykonane przez dzieci w Związku K. K. O. Całe przyjęcie było filmowane.

Wzruszająca była chwila, kiedy dzieci z Siemińcza prosząc o pamięć wręczyły p. Prezesowi Związku K. K. O. Z. Chudzyńskiemu śliczny, własnoręcznie wykonany model szkoły powszechnej w Siemińczu.

Pełni inicjatywy Podolanie złożyli wizytę p. Generałowi Berbeckiemu w LOPP-ie, składając na jego ręce kwotę zebraną na maski gazowe dla wojska. Zawędrowali oni również do Kancelarii Cywilnej Pana Prezydenta, popisując się wierszykiem ułożonym specjalnie dla Pana Prezydenta.

Filmy dla dzieci w „prawdziwym" kinie, na które zaprosił ich Związek K. K. O., dopełniły czary wrażeń. Dzieci nie chciały wyjechać z Warszawy — tak im się wszystko podobało. Na pożegnanie obiecały napisać list o swoich przeżyciach w stolicy.

Specjalną uwagę władz Związku i przedstawiciela Min. Skarbu p. radcy Stępniewicza zwrócił Strzelczyk, robiący wrażenie zdolnego chłopca, któremu warto pomóc.

Dzieci z Wołynia w Warszawie.

Jak już wiemy z artykułu o konkursie, K. K. O. pow. Rówieńskiego w Równem ufundowała dodatkową nagrodę w konkursie K. K. O. dla kl. VII szkoły powszechnej w Gródku, przeznaczając 600 zł na podróż 60 dzieci do Warszawy. Pobyt wycieczki w stolicy zorganizowany został przez Koło

Dzieci z Gródka Wołyńskiego na przyjęciu u Marszałka Senatu A. Prystora.

Przyjaciół Wołynia Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich w Warszawie. Dostarczono wycieczce na czas pobytu w Warszawie noclegów, wyżywienia i dzięki niezwykle życzliwemu stosunkowi władz wojskowych do poczynań Towarzystwa — samochodów ciężarowych do przewozu dzieci. Ponadto wycieczka otrzymała do swojej dyspozycji bilety tramwajowe, ułatwiono jej również obejrzenie zamku, Belwederu, muzeów itp.

Dzieci przed przyjazdem do Warszawy napisały list do pana Marszałka Senatu Aleksandra Prystora, który był w Gródku w roku ubiegłym. Pan Marszałek zaprosił dzieci do gmachu Sejmu na lody. Po zwiedzeniu gmachu przez wycieczkę, pan Marszałek wyszedł do dzieci serdecznie je witając.

Następnego dnia wycieczkę podejmowano w Związku K. K. O. Przyjęcie, przemówienie p. Wiceprezesa Związku B. Chomicza, wspólna fotografia, piosenki odśpiewane przez dzieci przy dźwiękach harmonii jednego z uczniów zostawiły wzajemne miłe wrażenie.

Witali i żegnali wycieczkę w imieniu Koła Przyjaciół Wołynia Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich p. K. Trzeciak i M. Kłak. Do odjeżdżających przemówił na dworcu p. K. Trzeciak który m. in. podkreślił, że wszystko to, co uczestnicy wycieczki mieli możność zobaczyć w stolicy Polski, świadczy o potędze Rzeczypospolitej, która jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli. Dlatego wszyscy powinni dla niej wiernie pracować, poczynając od ławy szkolnej — przez całe życie.

Targi Poznańskie a propaganda K. K. O.

Bawiąc na Targach w Poznaniu dn. 8 b. m., zauważyłem, że w prawym budynku przy głównym wejściu na Targi mieści się kantor wymiany K. K. O. m. Poznania.

Punkt to pod względem handlowym jest niewątpliwie pierwszorzędny, mieści się bowiem w tym samym budynku poczta, telefon i telegraf, „Orbis", biuro informacyjne Targów itp., zatem ruch publiczności jest wielki. Każdy jednak, kto odwiedza ten czy inny urząd, śpieszy się, aby obejrzeć wystawy i zazwyczaj kiosku K. K. O. m. Poznania, w którym mieści się kantor wymiany na Targach, nie zauważy, chyba, że potrzebuje zmienić walutę obcą. Efekt propagandowy kiosku jest więc niewielki.

Wydaje mi się, że na następne Targi należało by wysiłkiem wszystkich K. K. O. urządzić przy głównym wejściu specjalny kiosk propagandowy. — To pierwsza uwaga.

Następnie każdy, kto przyjeżdża do obcego miasta, a potrzebuje zainkasować tą czy inną kwotę w K. K. O., w P. K. O. czy też w banku, zadaje sobie pytanie, gdzie mieści się siedziba tej instytucji.

Okoliczność tę należycie doceniała P. K. O., umieszczając w Poznaniu na placach przed dworcami kolejowymi po kilka udanych szyldzików wskazujących, gdzie mieści się siedziba P. K. O. Uczynił to również Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu. — Szyldu zaś K. K. O. m. Poznania na peronach ani też na placu przed dworcem kolejowym nie zauważyłem. A szkoda! Uważam, że na peronach i placu przed dworcem kolejowym powinna być umieszczona odpowiednia ilość estetycznych i czytelnych wywieszek, by każdy przyjeżdżający do Poznania koleją mógł z łatwością odszukać siedzibę K. K. O. i jej oddziałów.

Zasadzie tej, nawet nie w okresie targów czy wystaw, już hołduje wiele K. K. O. i sądzę — z wielkim pożytkiem.

Józef Rożkowski.

Notatki i uwagi

Stanowisko Min. Skarbu w sprawie oddłużenia rolnictwa i odbudowy kredytu rolnego.

Zgodnie z zapowiedzią złożoną dnia 23.III. br. przez wiceministra Skarbu Morawskiego na posiedzeniu Komisji Specjalnej dla Spraw Oddłużenia Rolnictwa, podjęło Ministerstwo Skarbu w toku ub. miesiąca w ścisłej współpracy z posłami, którzy złożyli wnioski o nowelizację ustaw oddłużeniowych, prace badawcze nad szeregiem zagadnień z dziedziny kredytu rolniczego i zadłużenia rolnictwa.

Po ukończeniu tych prac przyjął pan Wicepremier i Minister Skarbu Eugeniusz Kwiatkowski pp. posłów Jabłońskiego, Krzeczunowicza, Michalskiego i Światopełk - Mirskiego.

W toku rozmowy podkreślił Pan Wicepremier — jak doniosła prasa—kilka momentów zasadniczych, a mianowicie:

1) Globalna kapitałowa suma wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w związku z akcją oddłużenia rolnictwa dochodzi kwoty 1 miliarda zł, a bieżące obciążenie budżetu państwowego z tego tytułu przekracza 40 mil. zł. Zrealizowanie poselskich projektów oddłużeniowych w proponowanej obecnie formie wymagałoby w krótkim stosunkowo okresie czasu dodatkowego jednorazowego wysiłku budżetowego w sumach b. znacznych, a zatem naruszyć by musiało równowagę budżetu uniemożliwiając państwu spełnienie zadań podstawowych w innych dziedzinach życia publicznego. Niezależnie od tego dalsza rozbudowa ustawodawstwa oddłużeniowego oddziałać by musiała ujemnie na aparat kredytowy służący potrzebom całości rolnictwa.

2) Stwierdzić natomiast należy, że ulgi przysługujące rolnictwu na mocy obowiązującego obecnie ustawodawstwa nie zostały jeszcze w całości wykorzystane. W chwili obecnej pozostaje jeszcze do rozprowadzenia ulg z umorzeń na ogólną sumę przeszło 70 mil. zł, na co odpowiednie fundusze są zarezerwowane. Niewątpliwie dodatkowe ulgi na tak znaczną sumę wpłyną poważnie na sytuację finansową rolnictwa, a rezultaty tej akcji odczute będą w pierwszym rzędzie przez rolnictwo drobne i średnie.

3) Najdonioślejszą jednak dla rolnictwa sprawą jest, wedle założeń programowych Min. Skarbu, przywrócenie warsztatom rolnym zdolności kredytowej oraz przywrócenie zaufania do tej zdolności. Osiągnięcie celu tego związane jest ściśle z uchronieniem aparatu kredytowego rolniczego, który po okresie kryzysu zdołał się już częściowo odbudować, od jakichkolwiek wstrząsów i niespodzianek. Wychodząc z tego założenia Pan Minister uruchomił już na terenie Min. Skarbu prace zmierzające do zupełnie nowej akcji kredytowej rolniczej. Warunki tej akcji ustalone zostaną na zasadach wynikających z doświadczeń okresu przesilenia. Jako pierwszą najbardziej palącą potrzbę, która znajdzie swój wyraz w przedłożeniu ustawowym na najbliższej zwyczajnej sesji sejmowej, uznaje się kredyt długoterminowy dla średniego i drobnego rolnictwa ze specjalnym uwzględnieniem kredytu na spłaty ro-

dzinne, który zarazem przeciwdziałać będzie nadmiernemu rozdrabnianiu warsztatów rolnych, oraz kredytu na konwersję obecnych zadłużeń krótkoterminowych na kupno ziemi i inwestycje.

Ze względu na to, że kredyt taki dla zapewnienia prawidłowej jego obsługi nie może być drogi, przewiduje się możliwe potanienie tego krdytu w drodze dotacji ze środków budżetowych, które zapreliminowane zostaną w następnym budżecie. Ponieważ dalej gospodarstwa najdrobniejsze ze względu na ich właściwości nie będą mogły zaciągać długoterminowego kredytu zabezpieczonego hipotecznie, przewidywane jest stworzenie dla nich innych możliwości kredytowych za pośrednictwem ich naturalnego aparatu kredytowego, jakim są spółdzielnie rolnicze i gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe, kasy kredytu bezprocentowego wreszcie komunalne kasy oszczędności.

Jak wynika z powyższego, dążeniem Ministerstwa Skarbu jest, aby równolegle z wysiłkami rządu, idącymi w kierunku podtrzymania cen rolniczych i, co za tym idzie, opłacalności warsztatów rolnych, odbudować kredyt rolniczy i umożliwić przez to rolnikowi spłatę szczególnie uciążliwych zobowiązań z przeszłości oraz zapewnić mu na przyszłość pokrycie istotnych potrzeb kredytowych w warunkach odpowiadających jego zdolności płatniczej. Do tych oczywiście, którzy, mimo takich możliwości, nie będą się wywiązywali ze swych zobowiązań, będą musiały być stosowane rygory egzekucyjne jako wyraz pełnej normalizacji stosunków pomiędzy kredytodawcą a kredytobiorcą.

Pan Wicepremier podkreślił wreszcie, że jeśli wypowiada się przeciw dalszej rozbudowie ustawodawstwa oddłużeniowego, to czyni to m. in. w przeświadczeniu, iż uniemożliwiałaby ona wykonanie naszkicowanego wyżej programu, programu, który uważa za znacznie skuteczniejszy i donioślejszy dla interesów rolnictwa. Nie mniej stoi Pan Wicepremier oczywiście na stanowisku pełnego wykonywania ustaw i rozporządzeń oddłużeniowych już obowiązujących, czemu dał wyraz, wydając w marcu br. rozporządzenie o spłacie papierami rat Banku Akceptacyjnego.

Posłowie wnioskodawcy ustaw oddłużeniowych ustosunkowując się pozytywnie do planu przedstawionego przez Pana Ministra Skarbu wyrazili pogląd, że inicjatywa min. Skarbu konsekwentnie i w całej rozciągłości realizowana przyczyni się niewątpliwie do poprawy stosunków gospodarczych na wsi.

Natomiast stopień, w jakim wprowadzenie w życie tej inicjatywy załatwi poruszone we wnioskach poselskich sprawy, zależeć będzie przede wszystkim od zasięgu, w jakim uda się przejście z dotychczasowych form zadłużenia na nowe dogodniejsze kredyty oraz od rezultatów polityki gospodarczej w zakresie cen rolniczych.

Jednakże różnorodność charakteru warsztatów rolniczych oraz stopnia i źródeł ich zadłużenia pozwala przypuszczać, że niezbędne będzie jeszcze wydanie zarządzeń dodatkowych, mających na celu umożliwienie pełnego wykorzystania warunków stworzonych przez nowy plan gospodarczy, oraz polepszenia sytuacji tych, którzy znajdą się poza zasięgiem jego oddziaływania.

Na zakończenie konferencji Pan Wicepremier stwierdził, że doceniając potrzebę rychłego umożliwienia rolnictwu wyciągnięcia wszystkich korzyści z planowanej akcji kredytowej, wyda podległym mu organom i instytucjom zarządzenia mające na celu jak najszybsze zrealizowanie do końca całości ustalonego w istniejącym ustawodawstwie planu oddłużeniowego. Idąc po tej linii zamierza Pan Wicepremier poczynić obecnie dalsze kroki, celem umożliwienia wyzyskania przez rolnictwo udogodnień wynikających z marcowych rozporządzeń o spłacie papierami oraz przedłużyć na dalszy okres roczny odroczenie spłat zaległości z przed 1934 roku w kredycie długoterminowym i melioracyjnym Państwowego Banku Rolnego. Równocześnie dał Pan Wicepremier wyraz przekonania, że cały szereg postulatów zgłaszanych ze strony rolnictwa znajdzie właściwe załatwienie w ramach dotychczasowych przepisów oddłużeniowych oraz w granicach środków znajdujących się na ten cel jeszcze w dyspozycji Ministra Skarbu.

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

IV. Ogólnopolski Kongres K. K. O. we Lwowie.

W dniach 10 i 11 (sobota i niedziela) września 1938 r. odbędzie się we Lwowie IV. Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności.

Program Kongresu ustalony przez władze Związku Związków K. K. O. przedstawia się następująco:

Sobota, dnia 10.IX.38 r. godz. 9-ta:

Uroczyste nabożeństwo w Katedrze lwowskiej.

10.IX.38 r. godz. 10-ta:

Plenarne inauguracyjne zebranie Kongresu w auli Uniwersytetu im. Jana Kazimierza z zagajeniem, przemówieniami przedstawicieli władz i instytucyj, odczytaniem depesz, wygłoszoniem referatu pt. „Rola Komunalnych Kas Oszczędności w rozwoju kapitalizacji wewnętrznej w Polsce“ i podział na 3 Komisje.

10.IX.38 r. godz. 12.30:

Wyjazd autobusami na pl. Targów Wschodnich dla umożliwienia uczestnikom zwiedzania wystawy i Panoramy Racławickiej.

10.IX.38 r. godz. 17-ta: zebrania Komisyj.

I Komisja z referatem pt. „Działalność kredytowa Komunalnych Kas Oszczędności dla sfer rolniczych“ w sali Rady Miejskiej (Ratusz),

II Komisja z referatem pt. „Próba życia nowych przepisów prawnych dla Komunalnych Kas Oszczędności“ w sali obrad Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności.

III Komisja z referatem pt. „Finansowanie przez Komunalne Kasy Oszczędności stanu średniego" w sali Izby Przemysłowo - Handlowej.

Po każdym referacie przewidziane jest dyskusja i przyjęcie rezolucyj.

10.IX.38 r. godz. 20.30:

Wspólny obiad w salach Kasyna Literacko - Artystycznego.

Niedziela, 11.IX.38 r. godz. 10-ta:

Zwiedzanie miasta i ciekawych obiektów miejskich, względnie wycieczka w okolice Lwowa.

11.IX.38 r. godz. 16-ta:

Plenarne zebranie w sali Rady Miejskiej, na którym streszczone będą referaty wygłoszone na Komisjach i rezolucje tamże przyjęte poddane zostaną uchwale Kongresu.

W Kongresie mogą wziąć udział dyrektorzy, członkowie organów i pracownicy K. K. O. Przewiduje się, że delegaci Kas i osoby im towarzyszące wpłaciłyby tytułem wpisowego po zł 10.—, a poza tym opłaciłyby zniżkowy przejazd koleją i opłaty hotelowe (przypuszczalnie uda się otrzymać zniżki). Ze zniżek będą mogli korzystać także członkowie rodzin uczestników Kongresu.

Bliższe szczegóły techniczno - organizacyjne i sposób kierowania zgłoszeń będzie wkrótce podany dodatkowo do wiadomości.

Ze względu na znaczenie Kongresów w życiu K. K. O. w ogóle, na dobór interesujących i wysoce aktualnych tematów obrad, jak wreszcie na pożytek płynący z wzajemnego poznania się i wymiany zdań przedstawicieli i pracowników K. K. O. z terenu całej Polski — Związek gorąco poleca Kasom wzięcie jak najliczniejszego udziału w Kongresie.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

Zakłady zastawnicze K. K. O.

Z dniem 1 stycznia 1939 r. wchodzi w życie rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 9 maja 1938 o zakładach zastawniczych komunalnych kas oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 338). Rozporządzenie to (wydane na podstawie uprawnień art. 29 rozporządzenia P. Prez. z dn. 24 października 1934) normuje uprawnienia i zakres działania tego rodzaju zakładów, a łącznie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 9 maja 1938 o zakładach zastawniczych (Dz. U. R. P. Nr 41 poz. 337) stanowi całość przepisów prawnych dotyczących tworzenia i działalności zakładów zastawniczych K. K. O.

W myśl rozporządzenia (poz. 338) zakłady zastawnicze komunalnych kas oszczędności są uprawnione jedynie do udzielania pożyczek na zastaw ruchomości i do przyjmowania ruchomości na przechowanie, za osobnym pozwoleniem Ministra Skarbu mogą trudnić się ponadto komisową sprzedażą ruchomości.

Na prowadzenie przez K. K. O. zakładu zastawniczego rozporządzenie wymaga zezwolenia Ministra Skarbu, który decyduje w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Podania na prowadzenie zakładu zastawniczego, jak również na trudnienie się przez zakład komisową sprzedażą ruchomości, komunalne kasy oszczędności składać winny do Ministerstwa Skarbu, z dołączeniem uchwały organu stanowiącego związku założycielskiego. Uchwała ta powinna obejmować: ustalenie siedziby zakładu lub jego oddziału, wysokości dotacji na kapitał obrotowy oraz rodzaj ruchomości, które mają być przyjmowane przez zakład jako zastawy.

Zastawy, jak również ruchomości przyjęte na przechowanie lub do komisowej sprzedaży, zakład zastawniczy winien przechowywać ze starannością sumiennego kupca w pomieszczeniach posiadających odpowiednie urządzenia zabezpieczające je od pożaru, kradzieży i uszkodzeń. Ponadto przyjęte przedmioty winien zakład ubezpieczać od pożaru i kradzieży w instytucjach ubezpieczeniowych na sumę odpowiadającą ustalonemu między stronami oszacowaniu. Za szkodę wynikłą z utraty, ubytku lub uszkodzenia zastawionego przedmiotu odpowiada zakład w myśl przepisów prawa powszechnego. W umowie może zakład ograniczyć swoją odpowiedzialność do wysokości ustalonego między stronami oszacowania.

Każdy przedmiot przyjęty przez zakład zastawniczy powinien być po opatrzeniu go numerem identycznym z numerem dowodu zastawniczego lub dowodem na przyjęcie przechowywany w sposób wyłączający omyłki i umożliwiający szybkie jego odszukanie.

Rozporządzenie (poz. 337) zabrania przyjmować zakładom zastawniczym: 1) przedmiotów łatwopalnych, 2) przedmiotów, których wolny obieg jest niedozwolony, a w szczególności przedmiotów należących do uzbrojenia i do ekwipunku wojskowego, 3) przedmiotów poświęconych służbie bożej, 4) przedmiotów zanieczyszczonych lub takich, które mogą powodować choroby zakaźne, 5) artykułów spożywczych, 6) przedmiotów, mogących przyczynić się do uszkodzenia innych, przechowywanych w zakładzie.

Nie wolno też zakładom zastawniczym bez względu na rodzaj zastawu udzielać pożyczek małoletnim, z wyjątkiem małoletnich upoważnionych do prowadzenia handlu lub upełnoletnionych oraz posiadających upoważnienie rodziców lub opiekunów.

Zakłady zastawnicze obowiązane są do prowadzenia oprócz ksiąg, przewidzianych w rozporz. Prez. Rzplitej z dn. 24.X.1934 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860), księgi zastawów, księgi składowej zastawów, księgi sprzedaży zastawów, księgi ruchomości przyjętych na przechowanie, oraz w razie trudnienia się sprzedażą komisową — księgi ruchomości przyjętych do sprzedaży. Oparafowania tych ksiąg dokonywa właściwy Związek Komunalnych Kas Oszczędności. Sposób prowadzenia ksiąg dokładnie jest określony w rozporządzeniu z dn. 9.V.38 (poz. 337).

Umowa zastawnicza może być zawarta z podaniem nazwiska zastawcy (zastaw imienny) lub bez podania jego nazwiska (zastaw bezimienny). Zastaw podlega oszacowaniu

przez taksatora zakładu zastawniczego. Wartość zastawu winna być ustalona na podstawie porozumienia zastawcy z zakładem zastawniczym.

Po oszacowaniu zastawu winien być sporządzony opis z oznaczeniem rodzaju przedmiotów, ich nazwy, ilości, wagi, wartości, urzędowych cech probierczych, ilości i rodzaju kamieni, w razie możności również ich wagi, oraz innych cech, odróżniających je od innych przedmiotów. Na dowód zawarcia umowy zastawniczej zakład obowiązany jest wydać zastawcy dowód zastawniczy zawierający: numer bieżący zastawu, datę umowy, dokładny opis zastawu, jego wartość szacunkową, wysokość udzielonej pożyczki, jej termin, warunki spłaty i w ogóle wszystkie szczegóły zawartej umowy. Dowody powinny być wycinane ze specjalnej księgi sznurowej.

Zastawca odpowiada za zobowiązania z tytułu pożyczki wyłącznie zastawem. Umowa zastawnicza powinna być zawarta na ściśle określony czas, nie krótszy jednak, niż na jeden miesiąc. Termin zwrotu udzielonej pożyczki może być przedłużony na ściśle określony czas, nie krótszy jednak, niż dni piętnaście.

Zastaw może być wykupiony i przedterminowo. W tym wypadku należy się zastawcy zwrot pobranych odsetek wg zasad przewidzianych w § 27 rozporządzenia (poz. 337).

Korzyści majątkowe zakładów zastawniczych winny być pobieranie od kwoty pożyczki, a nie szacunku zastawu, z dołu lub z góry, w tym ostatnim wypadku najwyżej za okres 3-miesięczny. Niedozwolone jest równoczesne pobieranie opłat z tytułu przyjęcia rzeczy na przechowanie i z tytułu udzielenia pożyczki.

Zakładom zastawniczym nie wolno zaciągać zobowiązań z zabezpieczeniem ich na przyjętych przez siebie zastawach.

W razie nieuiszczenia należności zakładu w ciągu dwóch miesięcy od terminu płatności pożyczki, zakładowi zastawniczemu służy prawo sprzedaży zastawu przez licytację. Sposób, warunki i techniczną stronę licytacji dokładnie normuje rozporządzenie (poz. 337) w §§ 39 — 48.

Poza udzielaniem pożyczek pod zastaw ruchomości, zakład zastawniczy może przyjmować ruchomości na przechowanie. Przez składającego winien być złożony dokładny opis oddawanych na przechowanie przedmiotów, obejmujący wszystkie szczegóły, jak przy zastawie. Zakład wydaje składającemu dowód imienny, obejmujący wszystkie istotne cechy przedmiotu i warunków umowy (§ 50 rozporządzenia). Techniczna strona przyjęcia przedmiotu, sposób prowadzenia ksiąg jest w ogólnym zarysie bardzo zbliżony do przepisów dotyczących zastawu.

Na podstawie osobnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu zakład zastawniczy K. K. O. może przyjmować ruchomości do komisowej sprzedaży. Komitent, oddający przedmiot do sprzedaży, podpisać winien deklarację obejmującą warunki, na jakich przedmiot ma być sprzedany, a więc termin obowiązywania umowy komisowej, najniższej kwoty sprzedażnej, wysokości prowizji i t. p. Ponadto deklaracja winna zawierać dokładny opis ruchomości (jak przy zastawie).

Ważny szczegół dla zakładów zastawniczych, uprawnionych do dokonywania komisowej sprzedaży ruchomości, normuje § 60 rozporządzenia (poz. 337). Zastawca może powierzyć takiemu zakładowi sprzedaż zastawu z wolnej ręki. Zlecenie takie powinno być sporządzone piśmiennie, przy czym w zleceniu zastawca powinien wyraźnie określić warunki, na jakich sprzedaż zostaje zlecona, a w szczególności kwotę sprzedania, wysokość prowizji i ostateczny termin sprzedaży.

Rokiem obrotowym zakładu zastawniczego jest rok obrotowy właściwej K. K. O. Bilanse i zamknięcie oraz rachunki strat i zysków będą sporządzane według wzorów, ustalonych przez Ministerstwo Skarbu. Bilanse zakładów zastawniczych powinny być sporządzane w sposób i w terminach przewidzianych dla K. K. O. i nadsyłane wraz z rachunkami strat i zysków do Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych po zatwierdzeniu ich przez właściwe władze zakładów. Podobnie mają być nadsyłane surowe bilanse kwartalne, których wzór ustali Ministerstwo Skarbu.

Podaliśmy w obszernym streszczeniu zasadnicze przepisy rozporządzeń Ministra Skarbu z dn. 9 maja 1938 r. ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Nr 41 pod poz. 337 i 338. Ze względu na łączność przedmiotu potraktowaliśmy oba rozporządzenia łącznie. Pominęliśmy przepisy normujące samą technikę prowadzenia zakładów zastawniczych, prowadzenie ksiąg, licytacji, dla poznania których sięgnąć należy do samych rozporządzeń.

M. K.

Kronika krajowa

Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach.

Dnia 25 kwietnia 1938 r. w sali Rady Miejskiej w Katowicach odbyło się Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele: Ministerstwa Skarbu, Związku K. K. O. w Warszawie, banków państwowych, Banku Polskiego i Związku Gmin oraz delegaci wszystkich zrzeszonych kas oszczędności.

Walne Zgromadzenie wysłuchało sprawozdania Zarządu Związku za rok 1937 i udzieliło na wniosek Komisji Rewizyjnej Zarządowi pokwitowania. W dalszym ciągu ustalono wymiar składki na rok 1938.

Po dokonaniu wyborów uzupełniających władze Związku składają się z następujących osób: **Zarząd Związku:** Prezes Dr Adam Kocur, prezydent m. Katowic, zast. prezesa Dr Wilhelm Seidler, starosta pow. Katowickiego, członkowie: Dyrektor Mgr Marian Wł. Tułacz, Jan Macura, dyrektor K. K. O. m. Bielska i Stanisław Olszewski, starosta pow. Pszczyńskiego; **Komisja Rewizyjna:** Przewodniczący: Jan Kędzior, dyrektor K. K. O. m. Katowic, członkowie: Jan Pająk, dyrektor K. K. O. pow. Pszczyńskiego i Władysław Weber, burmistrz m. Rybnika.

W dalszym ciągu Walne Zgromadzenie uchwaliło regulamin czynności dla Prezesa Związku.

Na wniosek Zarządu uchwalono utworzenie Funduszu Wzajemnej Pomocy Śląskich K. K. O. oraz upoważniono Zarząd do zaciągania pożyczek na cele tego Funduszu. Zasady urworzenia Funduszu, jego administracji i sposobu udzielania kredytów omówiliśmy w „Oszczędności" Nr 12 z dnia 20 czerwca r. b.

Walne Zgromadzenie uchwaliło kilka zmian statutu Związku, a mianowicie ustępu 2 § 26, pkt. 3 § 30 oraz dodanie w § 35 dwu nowych ustępów dotyczących zachowania tajemnicy służbowej, a mianowicie:

ust. 3: „Inspektorzy Związku zobowiązani są do zachowania tajemnicy w sprawach Związku i należących do niego kas oszczędności oraz we wszelkich sprawach związanych z zakresem sprawowanych funkcji".

ust. 4: „Powyższy obowiązek obejmuje również i pozostałych pracowników Związku".

W wolnych głosach omówiono sprawę regulaminów czynności organów K. K. O. oraz regulaminów kredytowych, dyskutowano w sprawie polityki kredytowej i procentowej. Nadto zgłoszono wnioski o ufundowanie dalszych dwóch samolotów szkolnych dla Szkoły Pilotów w Aleksandrowicach. Ze względu na istniejącą potrzebę utworzenia centrali finansowej kas śląskich został zgłoszony wniosek, aby Zarząd przystąpił do prac nad utworzeniem Śląskiego Banku Komunalnego.

W toku zebrania w dyskusji nod sprawozdaniem Związku podkreślono stały wydatny rozwój kasy oszczędności województwa śląskiego, ugruntowanie zaufania i systematyczne zwiększanie podstaw finansowych. Szczegółowe dane o sytuacji finansowej kas śląskich podajemy w osobnym artykule w niniejszym numerze „Oszczędności".

Otwarcie Szkoły Pilotów im. Marsz. Śmigłego-Rydza.

W środę dn. 29 czerwca br. odbyło się w Świdniku pod Lublinem uroczyste otwarcie nowej Szkoły Pilotów im. Marszałka Śmigłego-Rydza, ufundowanej przez pracowników K. K. O., połączone z rozpoczęciem pierwszego kursu pilotażu.

W uroczystości wzięli udział: prezes zarządu głównego LOPP gen. inż. Leon Berbecki, mjr-pil. St. Skarżyński, przedstawiciel Wojewody Lubelskiego, przedstawiciel D. O. K., starosta powiatowy, prezydent miasta Lublina, prezes S. O. (wiceprezes okręgu lubelskiego LOPP) dr Bryla, przedstawiciele Związku K. K. O. w Warszawie, delegaci komunalnych kas oszczędności, prasa miejscowa, liczni przedstawiciele miejscowego społeczeństwa i pierwszy kurs uczniów w liczbie 21 osób.

Uczestnicy uroczystości zwiedzili hangary, budynki szkolne i urządzenia oraz kilkanaście maszyn stojących na lotnisku. Ponieważ budynki administracyjne nie są jeszcze w całości wykończone, uczniowie zakwaterowani są tymczasowo w jednym z hangarów. Kurs wyszkoleniowy prowadzi mjr Prodana. Chłopcy są pełni zapału.

W czasie uroczystości do licznie zebranych osób na lotnisku przemawiali: w-prezes okręgu lubelskiego LOPP dr Bryła, który powitał obecnych, następnie gen. Berbecki, który przedstawił słuchaczom rozwój i potęgę lotnictwa polskiego, podkreślając bohaterstwo lotników, talent konstruktorów i wielką ofiarność najszerszych warstw społeczeństwa, a zwłaszcza świata pracy. Dzieło pracowników K. K. O. i kas komunalnych — utworzenie czwartej w Polsce szkoły cywilnej pilotażu — posiada wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju naszego lotnictwa nie tylko cywilnego, ale i wojskowego. Okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Polski, lotnictwa i K. K. O. zakończył gen. Berbecki przemówienie. W końcu zabrał głos p. insp. Świderski, prezes Komitetu Zbiórki, oddając szkołę ufundowaną wspólnym wysiłkiem pracowników K. K. O. do użytku władz LOPP.

Na zakończenie uroczystości (z której zdjęcia podamy w następnym numerze „Oszczędności") odbyły się pokazy lotnicze, wśród których efektowna akrobacja powietrzna i skoki ze spadochronem wywołały entuzjastyczne przyjęcie.

Po powrocie do Lublina odbyła się III plenarna sesja Komitetu Zbiórki w sali Sądu Apelacyjnego. Obrady zagaił i przewodniczył p. insp. Świderski, sprawozdanie rachunkowe przedstawił p. Stempkowski. Jak wynika ze sprawozdania, ogólna suma zainkasowanych ofiar wynosi 504 tys. zł, z czego z terenu Związku Warszawskiego wpłynęło 293 tys., Lwowskiego 108 tys., Śląskiego 54 tys i Poznańskiego 49 tys. zł (dane ze Zw. Warszawskiego na dzień 27.VI, a z pozostałych Związków — na 1.VI. br.). Wpływy ze znaczków wzmagają się i jest nadzieja, że wobec popierającego stanowiska wszystkich Związków K. K. O. osiągną przewidywaną wysokość jeszcze w miesiącu lipcu br.

Stosunki z Radą Notarialną w Lublinie, dzięki współdziałaniu zarządu LOPP, zostały unormowane pomyślnie. Rada Notarialna uchwaliła ufundować samolot dla Szkoły.

Na zebraniu dokonano wyboru Komisji Rewizyjnej w składzie: pp. Majewski Józef, Piątkowski Henryk, Słomiński Aleksander, Starkiewicz Władysław i Szwaja Jan; na zastępców: pp. Koźmiński Firmin, Sakłak Stanisław i dr Witkowski Zygmunt.

Kredyty pod zastaw zbóż.

Jak się dowiadujemy, Bank Polski uchwalił przyznać na tegoroczną akcję kredytową pod zastaw zboża kwotę 55 mln. zł. Sprawa ta była przedmiotem posiedzenia komitetu ekonomicznego ministrów w dniu 21.VI, na którym uchwalono uruchomienie kredytów na powyższe cele w podanej wysokości. Z kwoty 55 mln. zł przeznaczono na kredyt rejestrowy 40 mln. zł, a na kredyt zaliczkowy (z którego korzysta głównie drobne rolnictwo) 15 mln. zł. Pożyczki rejestrowe będą oprocentowane na 4½%, a zaliczkowe 4% w stosunku rocznym. Celem przyśpieszenia rozdziału kredytów instytucje kredytowe zostały upoważnione do wydawania zaliczek a conto tych kredytów do wysokości 25%, przewidywanego kredytu pożyczkobiorcy, jeszcze przed załatwieniem wymaganych formalności.

Obok kredytów rejestrowych i zaliczkowych dla rolników, uruchomione zostaną w bieżącym roku gospodarczym kredyty zastawowe zbożowe dla instytucyj handlowych, przedsiębiorstw, spółdzielni i central, zajmujących się zawodowo skupem lub przetwórstwem produktów rolnych. Wysokość oprocentowania tych kredytów wynosić będzie dla pożyczkobiorcy 5 proc. w stosunku rocznym.

W bieżącym roku gospodarczym rozszerzone zostaną ponadto kredyty zastawowe na artykuły pastewne i roślinne, a m. in. na motylkowe i oleiste.

W roku ubiegłym na kredyty pod zastaw zboża przeznaczono również 55 mln. zł. Kredyty te, jak stwierdziła już praktyka, spotkały się z dużym uznaniem u rolników i np. w roku ubiegłym kredyt zaliczkowy został wykorzystany prawie w 95%, a kredyt rejestrowy ponad 80%.

Działalność B. G. K. w r. 1937.

Podobnie jak w innych instytucjach finansowych, rok ubiegły przyniósł Bankowi Gosp. Krajowego znaczny przyrost wkładów. W dziale handlowym wkłady wraz z lokatami celowymi na akcję kredytową Funduszu Pracy wzrosły o przeszło 170 miln. do 564 miln. zł. Najsilniejszy wzrost wystąpił

na rachunkach przedsiębiorstw instytucyj państwowych, dzięki czemu udział wkładów o charakterze publ.-prawnym zwiększył się do 64% ogólnej sumy wkładów. Natomiast w dziale operacyj ze skarbem państwa nastąpiło zmniejszenie funduszów obrotowych o 65,8 miln. do 375,1 miln. zł, głównie wskutek zamiany lokat budowlanych na wyemitowane listy zastawne i obligacje budowlane.

Suma kapitałów własnych podniosła się o 2 miln. do 198,7 miln. zł, dzięki zwiększeniu specjalnej rezerwy dla własnej emisji oraz zwiększeniu funduszu rezerwowego.

Dopływ nowych kapitałów obrotowych obrócony został przede wszystkim na prawie całkowite zlikwidowanie zobowiązań z tytułu redyskonta i kredytu zast. (w łącznej kwocie o przeszło 47 miln. zł), dalej na zwiększenie pogotowia kasowego o 51 miln. do 128,7 miln. zł, co stanowi 23,8% ogólnego stanu wkładów. Widzimy zatem znowu podobne objawy jak w K. K. O. i innych instytucjach kredytowych.

Ogólna suma kredytów udzielonych przez Bank wzrosła zaledwie o 4 miln. zł, wynosząc we wszystkich działach bilansu 2.138 miln. zł. Jest to jednak wynikiem kompensaty nowej akcji kredytowej ze spłatami, konwersją i odpisami.

W dziale handlowym bilansu stan udzielonych pożyczek krótko i średnioterminowych zwiększył się o 101 do 544 miln. zł. W dziale kredytu krótkoterminowego przyznał Bank nowych kredytów na 91 miln., z czego 55 miln. instytucjom i przedsiębiorstwom państw., 31 przedsiębiorstwom przemysł. prywatnym oraz 20 miln. kredytu redyskontowego bankowości prywatnej. Inne grupy kredytów spadły o 15 miln. zł. Wśród nowych form kredytu wymienić należy pomoc finansową dla celów przesiedleńczych kupiectwa i rzemiosła oraz dla kas bezprocentowych.

W dziale operacyj ze Skarbem państwa suma udzielonych kredytów zmniejszyła się o 79 miln. zł do 688 miln., w znacznej mierze wskutek konwersji pożyczek gotówkowych na listy zast. i obligacje budowlane.

Łączna suma pożyczek gotówkowych w obu działach wynosiła w końcu r. ub. 1.232 miln. zł, z czego na pożyczki prywatne przypada 40%, na pożyczki społeczne 60%.

Działalność w zakresie kredytu długoterminowego koncentrowała się przede wszystkim na udzielaniu tzw. pożyczek emisyjnych w gotówce, zabezpieczonych i spłacanych jak pożyczki emisyjne. Operacje emisyjne zaś ograniczały się głównie do konwersji tego typu pożyczek dawniejszych na pożyczki emisyjne. W ciągu roku Bank zrealizował pożyczek w gotówce na sumę 70,8 miln. zł. Pożyczki emisyjne na konwersję dawniejszych pożyczek gotówkowych wyniosły w ciągu roku 4,5 miln. zł, pożyczki zaś emisyjne budowlane razem 36,2 miln. zł. Stan pożyczek hipotecznych ziemskich i miejskich pozostał prawie bez zmiany.

W ciągu roku zakończona została akcja oddłużeniowa samorządów, którą objętych zostało 335 związków, na ogólną liczbę 355 zadłużonych w B. G. K. Odpisy z tego tytułu wynoszą 47,4 miln. zł. Przeprowadzona została również konwersja pożyczek ulenowskich na 7.719 tys. dol. Wskutek tych konwersji i normalnej amortyzacji emisyj Banku stan bilansowy emisyj własnych zmniejszył się o 15 miln. do 883,2 miln. zł, mimo wypuszczenia nowych emisyj na 40,8 miln. zł. Zaznaczyć należy poprawę w obsłudze kredytu długoterminowego.

Akcja budowlana i terenowa prowadzona przy pomocy dotacji Państw. Funduszu Budowlanego i Funduszu Pracy wyniosła 40 miln. zł. Łącznie z wynikami zeszłorocznymi ogólna suma udzielonych przez B. G. K. pożyczek budowlanych przekroczyła 714 miln. zł, przy pomocy których finansowano budowę ok. 362 tysięcy izb.

Ciekawie się przedstawia działalność kredytowa Banku w terenie. Bank posiada 19 oddziałów prowincjonalnych. Oddziały te poza Warszawą zgromadziły na koniec r. ub. 181 miln. zł wkładów, udzieliły zaś kredytów na sumę 330 miln. zł. Poza tym centrala Banku przeznacza znaczną część swych środków na kredyty w poszczególnych terenach, rozprowadzając je bezpośrednio lub za pośrednictwem oddziałów. Działalność Banku na terenie poszczególnych województw w końcu 1937 r. przedstawiała się następująco (w miln. zł):

WOJEWÓDZTWA	Wkłady pozyskane przez B. G. K.	Kredyty gotówkowe udzielone przez oddziały względnie Centralę	Kredyty emisyjne	Ogólna suma kredytów udzielonych przez B. G. K.
m. Warszawa i woj. Warszawskie	358,9	657,6	400,1	1057,7
woj. Łódzkie	17,7	99.8	65,1	164.9
„ Kieleckie	3,2	55,1	113,9	169,0
„ Lubelskie	7,1	16.6	55,7	72,3
„ Białostockie	3,5	11,3	13,8	25.1
razem woj. Centralne .	390,4	840.4	648,6	1489,0
„ Wileńskie i Nowogródz.	7,0	12,6	18,0	30.6
„ Poleskie	0,1	2,5	4,8	7.3
„ Wołyńskie	2,6	12,1	10,5	22,6
razam woj. Wschodnie .	9,7	27,2	33,3	60,5
„ Poznańskie	22,0	61.4	50,1	111,5
„ Pomorskie	14,8	79,2	57,1	136,3
„ Śląskie	62,4	82,7	3,7	86,4
razem woj. Zachodnie .	99,2	223,3	110,9	334,2
„ Krakowskie	12,5	36,7	45,7	82.4
„ Lwowskie i Tarnopolskie	24,9	92,2	57,7	149,9
„ Stanisławowskie . . .	3,5	11,8	10,6	22,4
razem woj. Południowe .	40,9	140,7	114,0	254,7
Ogółem .	540,2	1231,6	906,8	2138,4

Silny wzrost operacyj umożliwił Bankowi wypracowanie znacznych zysków, które pozwoliły na dokonanie poważnych odpisów na akcję oddłużeniową dla samorządów, zwiększenie normalnych odpisów operacyjnych i rezerw na wątpliwe aktywa oraz dla ulgowych odsetek od kredytów o znaczeniu społecznym. W bilansie wykazany został czysty zysk w wysokości 3.233 tys. zł.

Ogólna suma bilansowa wzrosła o 34 miln. do 2.606 miln. zł, a suma obrotów o 6 milrdów do 29 milrd. złotych.

Lista papierów zastrzeżonych.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 2 lipca 1938 r. (Nr 20541/II/660 U. T./38) zawiadamia, że Sąd Okręgowy, Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek tranzakcji następującymi obligacjami:

4% pożyczki konsolidacyjnej

1) postanowieniem z dnia 12.V.1938 r. Nr V. Co. 1261/37

obligacjami	Nr 100362	im. wart.		50 zł
„	„ 103228/230	„	„ po	100 „
„	„ 34331	„	„	500 „
„	„ 25613	„	„	1.000 „

5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

1) postanowieniem z dnia 7.III.1938 r. Nr V. Co. 967/37
obligacjami Nr 2910661/663 im. wart. po 10 zł
„ „ 2910669/677 „ „ „ 10 „
„ „ 3280192/198 „ „ „ 50 „
„ „ 3280208/228 „ „ „ 50 „

2) postanowieniem z dnia 23.V.1938 r. Nr V. Co. 108/38
obligacjami Nr 4192280 im. wart. 500 zł
„ „ 3559490/493 „ „ 10 „
oraz świadectwami ułamkowymi
Nr 329650 im. wart. 3 zł
„ „ 530019 „ „ 1 „

Nadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat i dokonywania tranzakcji odnośnie do następujących obligacyj 5% pożyczki konwersyjnej z r. 1924

1) postanowieniem z dnia 11.V.1938 r. Nr V. Co. 1493/35
obligacją Nr 4136032 im. wart. 500 zł

2) postanowieniem z dnia 11.V.1938 r. Nr V. Co. 564/33
obligacją Nr 4244620 im. wart. 1.000 zł

3) postanowieniem z dnia 5. 12/V.1938 r. Nr 1880/30
obligacjami Nr 3383688/689 im. wart. po 50 zł
„ „ 3382883 „ „ 50 „

4) postanowieniem z dnia 12.V.1938 r. Nr V. Co. 726/35
obligacją Nr 4133731 im. wart. 1.000 zł

5) postanowieniem z dnia 13.V.1938 r. Nr V. Co. 72/36
obligacją Nr 4063918 im. wart. 1.000 zł
„ „ 4063920 „ „ 1.000 „

oraz unieważnił następujące obligacje 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

1) postanowieniem z dnia 21.II.1938 r. Nr V. Co. 1274/33
obligacje Nr 4239865/869 im. wart. po 100 zł
„ „ 3380313 „ „ 50 „
„ „ 3601222/226 „ „ po 10 „
oraz świadectwa ułamkowe
Nr 130701 im. wart. 5 zł
„ 342568/569 „ „ po 3 „
„ 536600/601 „ „ „ 1 „

2) postanowieniem z dnia 6/11.V.1938 r. Nr V. Co. 1117/34
obligacje Nr 3242883/885 im. wart. po 50 zł

Jednocześnie Urząd zaznacza, że wymieniona w piśmie Urzędu z dnia 7.VI.1938 r. L. 19342/II/657 U. T./38 obligacja 5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r. oznaczona Nr 4331791 jest wartości imiennej 1.000 zł.

Wiadomości zagraniczne

Czynności włoskich kas oszczędności jako poborców podatków.

We Włoszech ściąganiem podatków na rzecz państwa i samorządów zajmują się instytucje finansowe, głównie zaś kasy oszczędności i lombardy. Funkcje poborców podatkowych pełnią dziś prawie wszystkie kasy oszczędności we Włoszech.

W myśl ustawy z 1922 r. poborca taki jest dłużnikiem państwa, prowincji lub gminy co do całej sumy, która wynika z list podatkowych. Pobór podatków dokonuje on na własny rachunek i niebezpieczeństwo. Jeżeli jednak dany podatnik okaże się niewypłacalny, poborca ma prawo żądać od państwa, prowincji wzgl. gminy zwrotu wpłaconej kwoty podatku przypadającej na tego płatnika, o ile udowodni, że nie mógł zastosować wobec płatnika środków egzekucji z powodu braku ruchomości lub nieruchomości, względnie że dokonana egzekucja nie dała wyniku lub dała wynik niedostateczny

Na zabezpieczenie należytego dopełnienia swych obowiązków poborca składa kaucję w gotówce lub papierach wart., wzgl. musi dać odpowiednie zabezpieczenie hipoteczne, a to w wysokości 1/6 rocznego wpływu.

Za czynności swe poborca otrzymuje od państwa lub gminy wynagrodzenie w postaci dodatku administracyjnego, który nie może przekraczać 6%.

Poborca ma prawo przeprowadzać publiczne licytacje. Czas trwania stosunku poborcy wynosi z reguły 10 lat.

Podatki są płatne przeważnie w 6 równych ratach w ściśle oznaczonych stałych terminach. O wysokości podatku w danym roku i wysokości poszczególnych rat zawiadamia przełożony gminy lub burmistrz. Podatnik, który nie wpłaci raty w ciągu 8 dni od terminu płatności, popada w zwłokę i płaci odsetki zwłoki w wysokości 6%. Do opieszałego dłużnika poborca wysyła zawiadomienie, podając wysokość zaległości oraz ostateczny 5-dniowy termin do jej zapłacenia. Jeśli mimo to podatek nie jest uiszczony, poborca dokonuje zajęcia ruchomości podatnika (nie wyłączając zajęcia czynszu z najmu i dzierżawy). Po upływie 10 dni od zajęcia poborca przystępuje do publicznej licytacji zajętych ruchomości. Do egzekucji z nieruchomości można przystąpić dopiero wtedy, gdy egzekucja z ruchomości nie dała dostatecznego rezultatu.

W każdej stolicy prowincji jest ustanowiony prowincjonalny poborca podatków, który na własną odpowiedzialność i ryzyko ściąga od gminnych pobrców podatki państwowe i prowincjonalne, za co pobiera wynagrodzenie w formie osobnego dodatku.

Gminny poborca winien w ciągu 12 dni po terminie płatności podatku wpłacić poborcy prowincjonalnemu 80% należnych państwu i prowincji sum. W ciągu 2 miesięcy winien wpłacić resztę (20%). W tych samych terminach ma wpłacić do kasy gminnej lub miejskiej sumy przypadające z tytułu podatków komunalnych. W razie zwłoki płaci odsetki w wysokości 6% od sumy zostającej do zapłaty.

Podobne terminy i wysokości wpłat obowiązują poborcę prowincjonalnego w stosunku do kasy państwowej i prowincjonalnej. W razie zwłoki płaci 6% od pozostającej do zapłaty sumy.

Kasy oszczędności wywiązują się z czyności poborczych doskonale z korzyścią dla siebie i klientów. Sprawna organizacja i stałe doskonalenie metod pracy w zakresie ściągania podatków pozwoliły kasom na wydatne obniżenie dodatku pobieranego przez kasy od płatników tytułem wynagrodzenia. Zamiast ustawowych 6% dodatek za obsługę spadł w wielu wypadkach do 1%, a nawet niżej. Najwyższa pobierana stawka dodatku nie przekracza 4%, przeciętnie wynosi ok. 2%. Dodatek pobierany za obsługę przez poborców prowincjonalnych od gminnych poborców wynosi przeciętnie 0,4%.

Totalizator na meczach piłki nożnej w Anglii a oszczędność.

Jeden z wielkich dzienników londyńskich rozpisał ankietę na temat totalizatora na meczach piłki nożnej, który ogromnie rozpowszechnia się w Anglii, pochłaniając wielkie sumy zarobków mas pracujących.

Totalizator ten jest właściwie grą loteryjną złagodzoną nieco dzięki możności przewidywania do pewnego stopnia wyników meczy drużyn piłki nożnej na podstawie ich ostatnich spotkań. Specjalne spółki, które zajmują się organizowaniem tego nowego totalizatora, lansują dwa systemy gry: „klienci" mogą albo zgadywać wyniki pewnej ilości meczy, które mają się odbyć, przedstawionych na długiej liście, albo też próbować przewidzieć wyniki wszystkich meczy na liście mniejszej. Przy pierwszym systemie, wygrane oblicza się w ten sposób, że dzieli się łączną sumę stawek (po potrąceniu kosztów organizacji i zysków organizatorów) przez liczbę wyników dokładnie lub w przybliżeniu odgadniętych. Przy drugim systemie chodzi o przewidziane wyniki wszystkich 12 lub 15 meczy specjalnie wybranych. Stawka wynosi 1 pens od meczu, przy czym przyznaje się punkty (1 punkt jeśli zwycięstwo drużyny się sprawdziło na jej własnym boisku, 2 punkty jeśli zwycięstwo miało miejsce na boisku obcym itp.). Przy tym drugim systemie wygrane są zwykle znacznie większe i dochodzą nieraz do 5.000 — 10.000 £.

Jak stwierdziła ankieta, rozpowszechnianie się nowego totalizatora zawdzięczać należy zmianie ustawy o loterii i zakładach w 1934 r., która umożliwiła organizowanie totalizatora poza terenem gry.

Organizatorzy ciągną wielkie zyski z totalizatora. Według obliczeń poczty (na podstawie dokonanych przekazów pieniężnych) ogólna suma stawek w sezonie 1935 - 6 wyniosła z górą 20.000.000 £. Można zaś śmiało przyjąć, że w ostatnim sezonie cyfra ta wzrosła do 40 miln. funtów. W r. 1935 - 36 liczba osób grających wynosiła 3.800.000 tygodniowo, a w sezonie ostatnim napewno podniosła się do 9.000.000. O rozpowszechnieniu tej nowej manii można nabrać wyobrażenia, jeśli się zważy, że w Wielkiej Brytanii jest 10.500.000 rodzin.

Otóż większość tych olbrzymich obrotów skupia się w rękach kilkunastu przedsiębiorstw zorganizowanych w formie spółek akcyjnych z nieznacznym kapitałem spółkowym. Przedsiębiorstwa te zrzeszone w kartelu skupiają 80% obrotów.

Rozwój tych przedsiębiorstw, żerujących na żyłce do hazardu wśród szerokich rzesz ludności, stanowi dziś nieszczęście narodu angielskiego. Toteż zewsząd słychać głosy za ukróceniem, jeśli nie skasowaniem totalizatora. Przeciw zniesieniu wypowiedział się parlament 287 głosami przeciwko 24. Należy jednak sądzić, że państwo wprowadzi szereg zarządzeń utrudniających dalszy rozwój tej szkodliwej manii hazardowej. W sprawie tej zainteresowane są w dużym stopniu i kasy oszczędności. Raporty największych kas wskazują na zgubne skutki totalizatora na oszczędność indywidualną mas. Ostatnio Sir Wiliam Forrest, prezes kasy oszczędności w Blackburn oświadczył, że ten rodzaj loterii wywiera najgorsze skutki w dziedzinie oszczędności i zażądał pełnej kontroli parlamentu nad totalizatorem.

Z książek i wydawnictw

Mały Rocznik Statystyczny za rok 1938.

Ukazał się „Mały Rocznik Statystyczny" za rok 1938, wydany w 100.000 egzemplarzy przez Główny Urząd Statystyczny. Nowe, 9-te wydanie tej najpoczytniejszej u nas książki popularno - naukowej zawiera jak i poprzednie wydania wszechstronne informacje o życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym Polski. Uwzględnia przy tym szeroko stosunki międzynarodowe. Oczywiście, materiał liczbowy został zaktualizowany.

Wprowadzono również pewne zmiany w niektórych działach w kierunku rozszerzenia danych statystycznych. W szczególności odnosi się to do tablic przedstawiających wyniki powszechnego spisu ludności z 1931 r. Wskutek rozszerzenia objętości wydawnictwa zaszła potrzeba — jak czytamy w przedmowie — opuszczenia wykresów. Kierowano się tu również względami na przyśpieszenie terminu wydania „Rocznika" oraz względami oszczędnościowymi. Jest to niewątpliwie minus, gdyż barwne, przejrzyste wykresy mają dla szerszego ogółu o wiele większą wymowę niż suche cyfry.

Układ tablicy odnoszącej się specjalnie do K. K. O., nie uległ zmianie. Ogółem „Rocznik" podaje następujące dane dotyczące K. K. O.: sieć, rozwój wkładów, rozwój kredytów krótkoterminowych, główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków, wkłady na książeczki oszczędnościowe (wg rodzajów kas, grup województw, z podaniem ilości książeczek) na przestrzeni lat 1928 — 1937, obroty na książeczkach oszczędnościowych, akcja oddłużeniowa w rolnictwie.

Mały Rocznik Statystyczny ze względu na swą obfitą treść podaną w formie jasnej, zwięzłej i przejrzystej stanowi nieocenione wydawnictwo dla każdego, komu potrzebne są krótkie i ścisłe informacje o Polsce współczesnej.

Mały Rocznik Statystyczny zawiera XXIV + 406 stron (580 tablic) i 4 mapy kolorowe.

Cena b. niska, bo 1 złoty za egzemplarz.

O.

NADESŁANE

„Przegląd Oszczędnościowy" Nr 4 (16/17) za kwartał IV r. 1937 i kwartał I r. 1938 zawiera adtykuły: R. Seidler — „Magazynowanie kapitałów"; Wł. Świątecki — „Kształtowanie opinii społecznej"; M. Blachowski — „Inwestycje — kredyt długoterminowy — kapitalizacja wewnętrzna"; prof. W. Góra — „O bilansowaniu K. K. O."; A. Medwin — „Element oszczędnościowy w ubezpieczeniu na życie"; J. Cz. — „Pocztowa Kasa Oszczędności w 1937 r.". Ponadto zeszyt zawiera: sprawozdanie z I konferencji Komitetu Porozumiewawczego publicznych instytucyj oszczędnościowych, kronikę, drobne wiadomości, statystykę i przegląd prasy gospodarczej.

„Bank“ Nr 6 za m-c czerwiec zawiera w dziale zagadnień bieżących: Czy nowy kryzys? *(s. b.)*; Rynek kapitałowy a przemysł *(s. b.)*; Popieranie eksportu a gwarancje eksportowe *(b. k.)*; Nowy frank *(m. r.)*; Zwrot w niemieckiej polityce finansowej *(K. Th.)*. W dziale artykułowym: T. Sołowij — „Rynek pieniężny“ (Dok.); K. S-ki — „Bank Rozrachunków Międzynarodowych o światowej sytuacji gospodarczej“; dr J. Massalski — „Bilans polityki gospodarczej Frontu Ludowego we Francji“; A. B-ski — „Ograniczenia dewizowe“; „Działalność B. G. K. w 1937 r.. W dziale prawnym: dr. L. Sternbach — „Wzory podpisów a praktyka bankowa“; Przegląd ustawodawstwa krajowego. Ponadto: Przegląd koniunktury, Przegląd wydarzeń, Kronika, Życie pracownicze, Przegląd prasy, Przegląd wydawnictw, Bilanse i Statystyka.

„Przegląd Gospodarczy“ zeszyt 13 zawiera: „Przegląd sytuacji“ — E. R.; „Ubezpieczenia społeczne w latach koniunktury“ — S. K.; „Kilka słów odpowiedzi p. inż. T. Tillingerowi“ — Antoni Olszewski; „Przed lipcową sesją Międzynarodowej Rady Cukrowniczej“ — Karol Sachs; „Rola przemysłu węglowego w gospodarce narodowej (V)“ — Antoni Olszewski; „Z gospodarczego położenia Niemiec“ — Dr Karol Thaler. Poza tym zeszyt zawiera: Notatki, Rynek pieniężny, Rynki towarowe oraz Kronikę.

STATYSTYKA

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 31. V. 1938 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 31.V. 38	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		31.III	30.IV	31. V	31.III	30.IV	31. V	31.III	30.IV	31. V
P. K. O.	**1**	**1 006 471**	**999 722**	**1 000 284**	**770 222**	**776 075**	**776 009**	**236 249**	**223 647**	**224 275**
Komunalne Kasy Oszczędności *c*	**353***d*	**815 753**	**813 876**	**826 004**	**711 457**	**712 669**	**717 183**	**104 296**	**101 207**	**108 821**
Miejskie	121	524 064	523 972	532 246	457 337	457 992	460 933	66 727	65 980	71 313
Powiatowe	227	286 232	285 091	288 589	250 651	251 214	252 757	35 581	33 877	35 832
Wojewódzka	1	2 512	1 951	2 314	925	930	981	1 587	1 021	1 333
Związków międzykomunalnych	4	2 945	2 862	2 855	2 544	2 533	2 512	401	329	343
M. st. Warszawa	1	144 229	148 706	154 411	105 781	110 633	113 207	38 448	38 073	41 204
Warszawa	×	46 191	×	×	40 144	×	×	6 047	×	×
Warszawa e	*21*	*42 772*	43 136	*43 670*	*37 313*	*37 846*	*38 521*	*5 459*	*5 289*	*5 149*
Łódź	×	23 047	×	×	16 958	×	×	6 089	×	×
Łódź e	*12*	*19 186*	*19 252*	*20 043*	*14 240*	*14 618*	*15 038*	*4 946*	*4 634*	*5 005*
Kielce	18	20 850	20 581	21 289	16 393	16 661	16 799	4 457	3 920	4 490
Lublin	19	11 411	11 203	11 358	9 560	9 502	9 569	1 851	1 701	1 789
Białystok	13	7 689	7 685	7 811	5 981	6 050	6 118	1 708	1 635	1 693
Wilno	8	9 235	8 816	9 130	7 541	7 344	7 379	1 694	1 472	1 751
Nowogródek	8	2 685	2 698	2 816	2 011	2 042	2 015	674	656	801
Polesie	9	2 806	2 880	2 947	2 000	2 109	2 036	806	771	911
Wołyń	13	5 855	5 830	6 063	4 327	4 457	4 533	1 528	1 423	1 530
Poznań	×	118 852	×	×	109 902	×	×	8 950	×	×
Poznań e	*67*	*96 087*	*96 976*	*97 644*	*88 516*	*89 396*	*89 942*	*7 571*	*7 580*	*7 702*
Pomorze	×	41 746	×	×	33 547	×	×	8 199	×	×
Pomorze e	*52*	*71 791*	*72 444*	*73 150*	*60 482*	*61 134*	*61 459*	*11 309*	*11 310*	*11 691*
Śląsk	18	150 641	148 627	150 527	141 301	139 807	140 518	9 340	8 820	10 009
Kraków	22	126 999	121 982	121 559	121 848	117 393	116 640	5 151	4 589	4 919
Lwów	37	84 564	84 290	84 927	76 536	76 034	75 848	8 028	8 256	9 079
Stanisławów	17	11 297	11 265	11 276	10 677	10 717	10 707	620	548	569
Tarnopol	18	7 656	7 456	7 383	6 950	6 926	6 854	706	530	529
Inne kasy *f*	**2**	**33 286**	**33 558**	**33 718**	**32 810**	**33 119**	**33 198**	**476**	**439**	**520**

a Bez sum, figurujących na książeczkach oszczędnościowych, wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych nstytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania przez 7 kas sprawozdań za m. maj wzięto sumy z miesięca poprzedniego. *d* W maju r. b. zlikwidowana została K. K. O. m. Nowego w woj. pomorskim. *e* Według nowego podziału terytorialnego obowiązującego od 1. IV 1938 r. Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 350. *f* Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

Ogłoszenia urzędowe

STATUT KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SOKOŁOWSKIEGO W SOKOŁOWIE PODLASKIM,

uchwalony przez Radę Powiatową w Sokołowie Podlaskim w dniu 17 grudnia 1937 r., zatwierdzony docyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 9 marca 1938 r. Nr 105/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860), oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o związkach komunalnych kas oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmana.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Sokołowskiego w Sokołowie Podlaskim, założona pod powyższą firmą przez Sokołowski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego reskryptem z dnia 31 maja 1928 roku za L 3062/S. M. i opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 27 czerwca 1930 r. za Nr 22.

W dalszym ciągu statutu niniejszego Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Sokołowskiego w Sokołowie Podlaskim zwana będzie „Kasą Oszczędności“ lub „Kasą“.

Kasa może używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa, zorganizowana na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno-prawnego odrębną od osobowości prawnej Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasa Oszczędności obejmuje, jeżeli chadzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu sokołowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały Rady Powiatowej Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i za zezwoleniem władzy nadzorczej Kasa może otwierać oddziały ,zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Sokołów Podlaski.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa lubelskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasv, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa lubelskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Sokołowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel na wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 52.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, który w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany będzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady, jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób należących do organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego, a w połowie spośród osób do organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzą w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mondatu przez członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu przewodniczący Wydziału Powiatowego w Sokołowie Podlaskim lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej-trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokolarnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Powiatowej na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami co członkowie Rady Powiatowej.

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się:

a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;

b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;

c) wybór komisji kredytowej i innych komisyj;

d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych, oraz regulaminów dla komisyj i Dyrekcji;

e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;

f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;

g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;

h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwalanie na wydatki budżetem nieobjęte;

i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;

j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;

k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;

l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;

m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;

n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów, dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji stale zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;

o) wystąpienie do organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;

p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

W sprawach:

a) zbycia nieruchomości nabytych dla własnego użytku,

b) zaciągnięcia pożyczki,

c) wniosków o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również o zorganizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisyj Kasy,

e) uchwalenia projektów zmian statutu,

f) wniosków, dotyczących połączenia i likwidacji Kasy, Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej 2/3 liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z powodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych członków Rady przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

§ 20.

Dyrekcja Kasy.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca, oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Wybór dyrektora zarządzającego i jego zastępcy następuje spośród kandydatów uprzednio pozytywnie zaopiniowanych przez Związek Kas Oszczędności.

Członka Dyrekcji, nie zatrudnionego stale w Kasie, wybiera Rada Kasy na lat trzy. Nie pobiera on stałego wynagrodzenia, lecz przysługuje mu prawo do diet za udział w protokołowanych posiedzeniach Dyrekcji, Rady i komisyj Kasy.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego, urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej, ani też pracownicy Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego.

Bliższy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;

g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;

h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał powziętych zgodnie z §§ 18 i 19 statutu;

i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

j) wytaczanie sporów prawnych i odstępowanie od nich;

k) ustalanie stopy procentowej zarówno od operacyj biernych jak i czynnych;

l) przyjmowanie za zgodą Rady Kasy zapisów i darowizn;

m) wydatkowanie sum w ramach uchwalonego przez Radę Kasy budżetu;

n) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

Sokołowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Powiatową według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

Koszty Komisji Rewizyjnej ponosi Sokołowski Powiatowy Związek Samorządowy.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponadto dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych itd. W celu wykonania powyższych czynności, Komisja Rewizyjna może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności, Wojewodzie Lubelskiemu i Wydziałowi Powiatowemu w Sokołowie Podlaskim, a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej dwóch członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych, zarządów, komisyj rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucyj kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacaniu tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy, Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska: przewodniczącego, piszącego protokół oraz wszystkich obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw" oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego organu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisyj są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej, w szczególności zaś do zachowania tajemnicy, co do znajdujących się w Kasie kont wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażeniowe, ubezpieczeniowe i emerytalne uchwala Rada Kasy, a zatwierdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza Nadzorcza.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmniej 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego oraz zaległych świadczeń publicznych, korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale itp.

Budynki nieruchomości, obciążonej wpisem hipotecznym na rzecz Kasy, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego. Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania, wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacyj emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do przepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększany tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat, wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkładcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkładca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkładca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponadto zawierać wyciąg ze statutu niniejszego, zawierający przepisy, dotyczące wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej.

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób, określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe), jak również wydawać znaczki oszczędnościowe oraz skarbonki oszczędnościowe.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie, przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową, nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wpłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Wypłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważnioną jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 niniejszego statutu).

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych dolicza się do wkładów co pół roku. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego, poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewne kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47.

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić pisemnie lub ustnie bezpoś-

rednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wygasa po upływie 1-go miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz zgłosić o tym w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim.

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej.

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami, składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, będzie uważany za jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 statutu).

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu, mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;

c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE, KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:

a) fundusz zasobowy,

b) fundusz wyrównawczy,

c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości.

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W ra-

zie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszów zasobowych i funduszów o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zwyżek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązaną jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitalnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych, posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania oraz Wojewodzie Lubelskiemu i Wydziałowi Powiatowemu w Sokołowie Podlaskim do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa, wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie ich podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art.44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95 poz. 860).

Władza Nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma dotyczące zapisów oraz spłacone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskutecznoiny ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolną jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych:

a) od podań, wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism, sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wystawiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Obligi, stwierdzające pożyczkę, udzieloną przez Kasę, Oszczędności, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty wystawione przez Kasę Oszczędności, zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 22 niniejszego statutu, są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

1) na skutek uchwały Rady Powiatowej, zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,

2) z mocy zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55 — 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39 — 43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nodzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej, jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia, że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa Kasy, jak również zawiesić w czynnościach poszczególnych członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie komisyj wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub Sokołowskiego Powiatowego Związku Samorządowego. Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych organów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia pełnej jego osnowy lub też wyciągu z tegoż statutu w myśl § 8 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173) w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim oraz w organie Związku Kas Oszczędności — czasopiśmie „Oszczędność".

O ile oba ogłoszenia ukażą się w różnych terminach — statut wchodzi w życie z dniem wcześniejszego ogłoszenia.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIŁGORAJSKIEGO W BIŁGORAJU

uchwalonego przez Radę Powiatową w Biłgoraju w dniu 25 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 6 listopada 1937 r. Nr 7/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministerm Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Biłgorajskiego w Biłgoraju, założona pod powyższą firmą przez Biłgorajski Powiatowy Związek Samorządowy w Biłgoraju w r. 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 13 czerwca 1928 r. L. 3965/Sm. a opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim w dniu 10.IX.1928 r. Nr 30, pozycja 288.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności, obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Biłgoraj.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Biłgorajski Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiotowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ust. 1 i 2.

Biłgorajski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośrod lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży do dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Biłgorajskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KIELECKIEGO W KIELCACH

uchwalonego przez Radę Powiatową w Kielcach w dniu 9 listopada 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 1 grudnia 1937 r. Nr 60/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ust. (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kieleckiego w Kielcach założona pod powyższą firmą przez Kielecki Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1929, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod nazwą Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kieleckiego w Kielcach na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego decyzją z dnia 21 lutego 1929 r. za l. 51/8, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 30 kwietnia 1929 r. Nr 16, str. 193.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar ,na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Kielce.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Kielecki Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 8 członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy, Rada Powiatowa, wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Kielecki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży do dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Kostopolskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KOSTOPOLSKIEGO W KOSTOPOLU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Kostopolu w dniu 7-go lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 17-go listopada 1937 r. Nr 26/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kostopolskiego w Kostopolu, założona pod powyższą firmą przez Kostopolski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Wołyńskiego dnia 23 stycznia 1927 r. L. 4545/SM/2/28 i opublikowanego w Wołyńskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 28 lutego 1928 r. Nr. 3, poz. 37.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Kostopolskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Kostopol.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa wołyńskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego. Do czasu ustalenia herbu województwa wołyńskiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki oraz popieranie produkcji przez udzielenie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Kostopolski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Kostopolskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Kostopolski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Kostopolskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży do dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410)bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MŁAWSKIEGO W MŁAWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Mławie w dniu 5 listopada 1937 r., zatwierdzonego decycją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 3 stycznia 1938 r. Nr 98/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Mławskiego w Mławie, założona pod powyższą firmą przez Mławski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego w dniu 23 lipca 1928 r. L. 3139/470, opublikowanego w „Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim“ z dnia 30 listopada 1928 r. Nr 12, stronica 26.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu mławskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Mława.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Mławskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Mławskiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Mławski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jak poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Mławskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy.

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25. poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ustęp 1 i 2.

Mławski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad kasą za piśrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Mławskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowania, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki;

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Wadzy Nadzorczej dla własnego użysku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Mławskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PIŃCZOWSKIEGO W PIŃCZOWIE

uchwalonego przez Radę Powiatową w Pińczowie w dniu 28 lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 1 grudnia 1937 r. Nr 63/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komulna Kasa Oszczędności powiatu Pińczowskiego w Pińczowie, założona pod powyższą firmą przez Pińczowski Powiatowy Związek Samorządowy w 1929 r., a działająca do dnia wejścia w życie stututu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dnia 22 marca 1929 roku za L. SM. 2426/2, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 czerwca 1929 r. Nr 22.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu pińczowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Pińczów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa kieleckiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa kieleckiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Pińczowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako Związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Wydziału Powiatowego w Pińczowie.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa w Pińczowie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Pińczowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową w Pińczowie na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Pińczowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży do dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyj-

skiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Pińczowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410)bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SOCHACZEWSKIEGO W SOCHACZEWIE

uchwalonego przez Radę Powiatową w Sochaczewie w dniu 15 lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 18 grudnia 1937 r. Nr 85/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy, oraz przepisy ogólne.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Sochaczewskiego w Sochaczewie założona pod powyższą firmą przez Sochaczewski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1932, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego dn. 15 kwietnia 1932 r. S. II.11/8, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 30 kwietnia 1932 roku za Nr 6, poz. 75.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Sochaczewskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 6.

Siedzibą Kasy jest miasto Sochaczew.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa warszawskiego. W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego. Do czasu ustalenia herbu województwa warszawskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Sochaczewski Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 złotych.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Sochaczewskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca orza 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwościz dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Sochaczewski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Sochaczewskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielonych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności,

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytu w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie o którym mowa w § 37 statutut;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych.

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Komunalnych Kas Oszczędności,

b) w biletach i bonach skarbowych oraz asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Sochaczewskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ZDOŁBUNOWSKIEGO W ZDOŁBUNOWIE

uchwalonego przez Radę Powiatową w Zdołbunowie w dniu 22 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 26 lutego 1938 r. Nr 101/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Zdołbunowskiego w Zdołbunowie założona pod powyższą firmą przez Powiatowy Związek Samorządowy w Zdołbunowie w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Wołyńskiego dnia 28 września 1928 r. za L. 2063/SM/8, a opublikowanego w Wołyńskim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 12 listopada 1928 r. Nr 12, poz. 172.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu zdołbunowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest m. Zdołbunów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa wołyńskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa wołyńskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Powiatowy Związek Samorządowy w Zdołbunowie, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Powiatowego Związku Samorządowego w Zdołbunowie.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi Dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w §

10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie Dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzroczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21. ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Powiatowy Związek Samorządowy w Zdołbunowie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Powiatowego Związku Samorządowego w Zdołbunowie.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw.:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędnośc;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensji Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredyty na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Powiatowego Związku Samorządowego w Zdołbunowie i jest osobno administrowany.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIALSKIEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		39.525,01	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		13.446,64	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		390,80	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			53.362,45
2. Kupony			276,50
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		10.433,54	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		9.000,00	19.433,54
5. Banki i K. K. O. Loro			143,78
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (63 kont) . .			101.882,19
8. Pożyczki wekslowe (1060 kont) . .			246.155,55
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (57 kont)		11.521,63	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			11.521,63
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi .			
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezp. innymi wartośc. (3 kont) .		348.008,90	348.008,90
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (... kont) . . .			
b) innych wartości (... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont) .			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (180 kont) .			351.219,68
15. Odsetki zaległe			5.106,76
16. Nieruchomości			23.737,14
17. Ruchomości			1.912,12
18. Różne			13.206,67
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.187,56
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			1.180.154,47
21. Depozyty			127.032,14
22. Udzielone gwarancje			124.833,00
23. Inkaso			61.465,54
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			260.395,00
25. Zabezp. z tytułu układów konwers. .			294.059,78
Ogółem . .			2.047.939,93

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			35.942,46
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.922,12
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			772,33
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (33 kont) . . .		127.103,97	
b) terminowe (1 kont)		51,52	127.155,49
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2231 kont) . .		348.550,05	
b) terminowe do 3 mies. (8 kont) . .		12.885,26	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (52 k.)	1.290,61	65.277,73	426.713,04
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (7 kont) .		7.590,00	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (47 kont)		78.069,50	85.659,50
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			230,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		29.150,00	
b) w Bankach Państwowych . . .		17.525,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			46.675,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			260.395,00
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		49.753,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		13.458,13	63.211,13
15. Banki i K. K. O. Loro			115,58
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			13.907,02
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			13.832,37
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		3.623,43	3.623,43
Razem . .			1.180.154,47
22. Różni za depozyty			127.032,14
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			124.833,00
24. Różni za inkaso			61.465,54
25. Bank Akceptacyjny			260.395,00
26. Różni za zabezp. z tytułu ukł. konwers.			294.059,78
Ogółem . .			2.047.939,93

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	22.009,46	
b) od rachunków bieżących . . .	2.762,45	
c) od redyskonta weksli	18.031,74	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.528,81	
e) różne inne	756,77	46.089,23
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	28.677,53	
b) świadczenia socjalne	2.498,22	
c) wydatki rzeczowe	10.551,56	41.727,31
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	84,70	
b) ruchomości	412,30	497,00
6. Odpisy na dłużnikach		1.506,17
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		3.623,43
Razem . .		93.443,14

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	65.246,58	
b) od rachunków bieżących . . .	12.085,75	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	42,30	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	582,66	
g) od K. K. O. i Banków	70,82	
h) różne inne	126,81	78.154,92
2. Prowizje pobrane.		6.603,60
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		5,22
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		805,65
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		348,90
6. Odzyskane straty		1.411,81
7. Opłaty na koszty administracji . .		6.003,04
8. Różne dochody		110,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem . .		93.443,14

Za księgowego: (—) A. Gągolińska

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) A. Bonikowski
Zastępca Dyr. Zarządz.: (—) J. Czatyrko
Członek Dyrekcji: (—) A. Daniluk

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) St. Wilczyński
Członkowie: (—) J. Zaborowski
(—) A. Kułakowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KRZEMIENIECKIEGO W KRZEMIEŃCU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		24.964,49	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		45.083,56	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		46.291,90	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			116.339,95
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		100.000,00	
b) papiery państwowe		48.047,50	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		3.191,25	151.238,75
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			1.192,61
7. Weksle zdyskontowane (57 kont)			56 260 63
8. Pożyczki wekslowe (1318 kont)			274 204.05
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (458 kont)		56.588,40	
b) pochodz. z innych kredytów (1 kont)		3.334,95	59.923 35
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (23 kont)		68.932,00	
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			68.932,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (.... kont)			
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akcept. (276 kont)			129.494 44
15. Odsetki zaległe			13.592,05
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			1.814,00
18. Różne			11.569,30
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.381,45
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			885.942,58
21. Depozyty			272.815,00
22. Udzielone gwarancje			154.000,00
23. Inkaso			141.816,97
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.454.574,55

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			90.000,00
2. Fundusz zasobowy			2.273,36
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.790,50
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (6 kont)		233 440,57	
b) terminowe (.... kont)			233.440,57
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (719 kont)		280.499,60	
b) terminowe do 3 mies. (.... kont)			
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (6 k.)		43.882,73	324.382,33
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (10 kont)		87.277,24	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (108 kont)		83.550,83	170.828,07
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2.207,49
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		11.742,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			11.742,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		36 000,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			36 00,000
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			2.462,61
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			6.761,44
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		4.054,21	4.054 21
Razem			885 942,58
22. Różni za depozyty			272.815,00
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			154.000,00
24. Różni za inkaso			141.816 97
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.454.574,55

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	21.030,05	
b) od rachunków bieżących	7.178,02	
c) od redyskonta weksli	216,77	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.868,01	
e) różne inne	59,27	31.352,12
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	27.796,46	
b) świadczenia socjalne	2.533,94	
c) wydatki rzeczowe	5.197,02	35.527,42
4. Podatki i opłaty skarbowe		361,98
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	790,00	790,00
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		3.620,96
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		4.054,21
Razem		75.706,69

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	37 054,52	
b) od rachunków bieżących	5 637,91	
c) od pożyczek skonwertow.	9.493,91	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.		
f) od papierów wartościowych	3.579,86	
g) od K. K. O. i Banków	3.436,36	
h) różne inne		59.202,56
2. Prowizje pobrane		11.310,80
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1.009,32
7. Opłaty na koszty administracji		2.610,01
8. Różne dochody		1.574,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		75.706,69

Buchalter: (—) W. Zdziebłowski

Dyrektor Zarządzający: (—) A. Boczkowski
Zastępca Dyrekt. Zarządz.: (—) W. Zdziebłowski
Członek Dyrekcji: (—) A. Tkaczyński

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) B. Serafinowicz
Członkowie: (—) A. Pecold
(—) C. Turlej

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POW. ZAMOJSKIEGO W ZAMOŚCIU WRAZ Z ODDZIAŁEM W SZCZEBRZESZYNIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		12 321,95	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		122.058,24	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		27.164.00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			161.544 19
2. Kupony			1 242 00
3. Waluty obce	36.00		492,00
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe		434.000,00	
b) papiery państwowe		26.771.18	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		92.964.50	553.735.68
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro	6.275.46		6.275.46
7. Weksle zdyskontowane (20 kont)			72.685,59
8. Pożyczki wekslowe (1698 kont)			393 364,00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (32 kont)		9.233,79	
b) pochodzące z in. kredytów (1 kont)		144 330.13	153.563.92
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (3 kont)		38 215,00	
c) zabezp. innymi wartościami (3 kont)		16.788,00	55.003,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (56 kont)		9.037,00	9.364,00
b) innych wartości (1 kont)		600,00	
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			9.637,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (8 kont)			132.824,24
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (259 kont)			195.427.23
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości 3)			
17. Ruchomości			4.528.54
18. Różne			19.305,01
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.386.72
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		188.471,32	
b) za rok sprawozdawczy			188.471,32
Razem	6.311,46		1.949.485 90
21. Kaucje			12,00
22. Różni za n/Weksle kaucyjne			2,00
23. Depozyty			664.923,76
24. Gwarancje			2 00
25. Inkaso			200.953.99
26. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
27. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			865 893.75
Ogółem	6.311.46		2.815.379.65

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			160.000.00
2. Fundusz zasobowy			3,456,46
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (1 kont)	60.00	60 00	
b) terminowe (5 kont)		121.837.90	121 897,90
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2093 kont)		716 235,63	
b) terminowe do 3 mies. (20 kont)	5.562,00	66.416,20	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (3051 kont)	696,00	350.988,02	1.133.639,85
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorzd. i innych prawno-publ. (9 kont)		16.626,00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (86 kont)		256.850,60	273.476,60
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu (4 kont)			34.495.00
10. Zobowiązania inkasowe			23.455 44
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		41.969,80	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		106 608,00	
d) przez inne instytucje			148.577,80
15. Banki i K. K. O. Loro			800.00
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			34.332,35
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			15,009.71
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		344,79	344,79
Razem	6.318,00		1.949.485,90
23. Różni za kaucje			12,00
23. Nasze weksle kaucyjne			2,00
24. Różni za depozyty			664 923,76
25. Różni za gwarancje			2,00
26. Różni za inkaso			200.953,99
27. Bank Akceptacyjny			
28. Fundusz Emerytalny			
Razem			865.893,75
Ogółem	6,318,00		2.815.379,65

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	45.166,86	
b) od rachunków bieżących	7.683,80	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.325,66	
e) różne inne	361,95	55.538,27
2. Prowizje wypłacone		408 99
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	39.036,45	
b) świadczenia socjalne	3.232,81	
c) wydatki rzeczowe	11.194,80	53 464,06
4. Podatki i opłaty skarbowe		552.97
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	788,75	788,75
6. Odpisy na dłużnikach		4.115,44
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		344,79
Razem		115.213.27

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	45.649,84	
b) od rachunków bieżących	11.007,65	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.432.54	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	3.759,91	
e) od układów konwersyjnych	6.669,25	
f) od papierów wartościowych	14.584,65	
g) od K. K. O. i Banków	3.688,89	
h) różne inne	6.491,80	93.284 53
2. Prowizje pobrane		19.625 15
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1.859,59
7. Opłaty na koszty administracji		411,13
8. Różne dochody		32,87
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		115.213,27

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) Tomasz Fidala
Zastępca Dyrektora: (—) Jadwiga Grądkiewicz
Członek Dyrekcji: (—) Stanisław Kostrubała

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Julian Wyszyński
Członkowie: (—) Stanisław Cichowicz

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ZDOŁBUNOWSKIEGO W ZDOŁBUNOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		12.006,34	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		9.631 23	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		191,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.		20.446,65	
e) bony inwestycyjne			42.275,22
2. Kupony			625,50
3. Waluty obce			168,80
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		21.950,13	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		3.045,00	24.995,13
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (237 kont)			135.726,43
9. Weksle protestowane:			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (48 kont)		7.775,32	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			7.775,32
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi			
b) zabezpieczone hipotecznie (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (56 kont)		3.700,03	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... kont)			3.700,03
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			5.124,00
13. Pożyczki hipoteczne (2 kont)			3.971,42
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (344 kont)			283.604,17
15. Odsetki zaległe			5.772,54
16. Nieruchomości			39.872,26
17. Ruchomości			4.991,90
18. Różne			22.967,95
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.386,69
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		62.798.37	
b) za rok sprawozdawczy			62.798,37
Razem			651.755,73
21. Depozyty			319.092,06
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			52.305 57
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			197.260,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			568.657,63
Ogółem			1.220.413,36

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			46.000.00
2. Fundusz zasobowy			1.017,83
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			465,00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (5 kont)		17.595,63	
b) terminowe (... kont)			17.595,63
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (882 kont)		42.407,15	
b) terminowe do 3 mies. (38 kont)		41.047,58	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (574 kont)		8.983,86	92..438,59
8. Rachunki bieżące *)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych (13 kont)		27.282,25	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (78 kont)		19.596.30	46.878,55
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			6.217 34
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		26.219.50	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		570,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			26.789,50
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			197.260,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		38.242,71	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych		118.499,61	156.742,32
15. Banki i K. K. O. „Loro"			4.313,00
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			9.424,50
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			39.870,05
20. Sumy przechodnie (rozlicz międzyokr.)			6.446,41
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		297.01	297,01
Razem			651.755,73
22. Różni za depozyty			319.092,06
23. Zobowiązania z tyt. udzielon. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			52.305,57
25. Bank Akceptacyjny			197.260,00
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			568.657,63
Ogółem			1.220,413,36

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA ROK 1937.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	12.461,52	
b) od rachunków bieżących	1.307,79	
c) od redyskonta weksli	1.352,32	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	14.997,13	
e) różne inne	269,73	
f) od dyskonta akceptów Banku Akcept.	11.487,79	41.876,28
2. Prowizje wypłacone		336,01
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	22.476,80	
b) świadczenia socjalne	1.738,86	
c) wydatki rzeczowe	8.152,24	32.367,90
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości	465,00	
b) ruchomości	797,66	1.262,66
6. Odpisy na dłużnikach		6.066,65
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		105,82
9. Odpisy z fund. wyr. na pokr. strat kurs.		
10. Różne		
11. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
12. Nadwyżka		297,01
Razem		82.312,33

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	11.797,79	
b) od rachunków bieżcych		
c) od pożyczek terminow. na zastaw	659,76	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	195,55	
e) od pożyczek i wierzyteln. hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	2,107,33	
g) od K. K. O. i Banków	183,35	
h) Różne inne — pomoc odsetkowa Skarbu Państwa od zawartych ukł. konwers.	23.645 56	
j) od układów konwersyjnych	18.453.04	57.042,38
2. Prowizje pobrane		5.784,52
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		611,05
5. Dochód netto z nieruchomości		2.156.74
6. Odzyskane straty		11.619 66
7. Opłaty na koszty administracji		2.270.01
8. Różne dochody		2.827.97
9. Strata		
Razem		82.312.33

Buchalter: (—) W. Tyszkiewicz

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający: (—) Feliks Turczyński
Z-ca Dyrektora: (—) Józef Kozłowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący Komisji: (—) Marian Borowski
Członkowie: (—) Piotr Rzewuski
(—) Stanisław Kuraszkiewicz

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.